

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTANTİKLİK DÜZEYLERİ VE
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ**

Selma Tekin

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MART, 2021

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Selma

Soyadı : Tekin

Bölümü : Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İngilizce Adı : A Study For The Relationship Between University Students' Authenticity Levels And Problem-Solving Skills

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Selma Tekin

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Selma Tekin tarafından hazırlanan “Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Düzeyleri ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Galip Yüksel

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. Galip Yüksel

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Sevda Aslan

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Kırıkkale Üniversitesi

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Zehni Koç

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 04. 02. 2021

Bu tezin Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel Gelişli

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

*Tanıdığım en otantik kadın,
Ömrümün güneşi anneme...*

TEŞEKKÜR

Farklı sebeplerle hayatımın birçok yol ayrımını içeren tez döneminde öğrencisi olmaktan onur duyduğum değerli hocam, tez danışmanım Prof. Dr. Galip Yüksel'e bilimsel araştırma sürecinde sözleriyle, davranışlarıyla, inancıyla tutarlı olarak dosdoğru bir rehberlik yaptığı için teşekkür ederim. Derslerimin bir bölümünü ve stajımı yurt dışında tamamlamam için rehberlik eden, ihtiyaç duyduğum her anda benimle yalnız bilgisini değil duygusunu da paylaşan değerli hocalarım Doç. Dr. Safiye Sarıcı Bulut, Arş. Gör. Sabire Kılıç, Arş. Gör. Semih Kaynak'a, Doç. Dr. İbrahim Giritlioğlu'na ve bana öğrenmenin mutluluğunu yaşatan tüm hocalarıma teşekkür ederim. Araştırma sürecime katkı sağlayan arkadaşlarım Marioanna, Tutku, Gamze, Aydan, Özgecan, Merve Tuba, Hifa, Gülseren'e, süreç boyunca yanımda olan dostlarım Büşra, Şüheda, Gülçin, Suzan'a ve mutluluklarımı çoğaltan, zorlukları dayanabilir kılan, geçen zamanın ardından gülümsememi sağlayan, beni bana yaklaştıran tüm dostlarıma teşekkür ederim. Tez dönemime eşlik eden meslek yaşamımda deneyimlerimi genişletmeme yardımcı olan Spyros Zorbas, Betül Özdemir, Özden Bilgin ve Özlem Sarı'ya teşekkür ederim. Bilgisi ve varlığıyla güç veren kuzenim Suzan'a, her daim elini omuzumda hissettiğim ağabeyim Ekrem'e, yaşadığım müddetçe içimde seslerini, kalbimde sevgilerini taşıyacağım annem Zühal, babam Zekai ve beni ben yapan ailemin tüm üyelerine teşekkür ederim.

Selma

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTANTİKLİK DÜZEYLERİ VE
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Selma Tekin

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Mart 2021

ÖZ

İnsanlar otantik olmaya ve otantiklikten kaçınmaya güçlü bir şekilde eğilimlidirler. Birçok terapötik yaklaşım insanların otantik olmalarına yardım etmeyi amaçlar. Bireyler (özellikle 18-25 yaş arası) bir dizi yeni yaşantılar deneyimler ve bununla bağlantılı olarak bireylerin akıl yürütme becerilerindeki karmaşıklıklar artar. Bu sebeple bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin otantiklik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Aynı zamanda bu araştırmada öğrencilerin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar çeşitli demografik değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 374 kadın (%82,2) ve 79 erkek (%17,8) olmak üzere toplam 443 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Otantiklik Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde bağımsız örneklem için t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin otantiklikleri ile problem çözme becerileri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuş, otantiklikleri ile durumluk otantiklikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bununla beraber üniversite öğrencilerinin otantiklikleri ile bir kültürel ve sanatsal faaliyete emek verme, günlük işlerden keyif alma, bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumu ve algılanan ebeveyn tutumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılaşmalar olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular yapılan önceki araştırmalar ışığında tartışılmış ve çalışmanın sonunda bulgulara dayalı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Otantiklik, durumluk otantiklik, problem çözme becerisi, sanat, üniversite öğrencileri, ebeveyn tutumları
Sayfa Adedi : 85
Danışman : Prof. Dr. Galip Yüksel

A STUDY FOR THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSITY STUDENTS' AUTHENTICITY LEVELS AND PROBLEM-SOLVING SKILLS

(M.S. Thesis)

Selma Tekin

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

March 2021

ABSTRACT

People have a strong tendency to be authentic and to avoid authenticity. Moreover, many therapeutic approaches aim to help people become authentic. For this reason, it is important for researchers not only to identify the factors that are at the center of authenticity but also to examine their relationships with different variables by considering authenticity from a situational perspective. Individuals (especially between the ages of 18-25) experience a series of new experiences and the associated complexity in reasoning skills increases. For this reason, the purpose of this study is to examine the relationship between the authenticity of university students and their problem-solving skills. At the same time, in this study, the scores students got from the authenticity scale were analyzed according to various demographic variables. The study group of the research consists of a total of 443 university students, 374 women (82.2%), and 79 men (17.8%). Personal information forms developed by the researcher, Authenticity Scale, and Problem-Solving Inventory were used as data collection tools in the study. Independent samples t-test, one-way ANOVA analysis, and correlation analysis methods used to analyze the data. According to the findings, while there is no statistically significant relationship between the authenticity of university students and their state authenticity, the results shows a statistically significant relationship between the authenticity of university students and problem-solving skills. Further, statistically significant differences were found in the authenticity of university students according to their effort to be a part of a cultural and artistic activity, enjoying daily work, being a member of

a club or a student community, and perceived parental attitudes. The findings were discussed in comparison to previous researches, and at the end of the study, recommendations provided based on the findings.

Key Words : Authenticity, State Authenticity, Problem-Solving Skills, Art, University Students,
Parental Attitude

Page Number : 85

Supervisor : Professor Dr. Galip Yüksel

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	1
BÖLÜM I	2
GİRİŞ.....	2
1.1.Problem Durumu	2
1.2.Araştırmanın Amacı	3
1.3.Çalışmanın Önemi.....	4
1.4.Sayıtlar	9
1.5.Sınırlılıklar.....	9
1.6.Tanımlar.....	9
BÖLÜM II.....	11
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	11
2.1.Otantikliğin Felsefesi	14

2.2.Otantikliğin Psikolojideki Yeri	14
2.3.Otantikliğe Eleştirel Bakış.....	15
2.4.Otantiklik Çalışmaları	17
2.4.1. Özellik Otantiklik (Trait Authenticity)	17
2.4.2.Durumluk Otantiklik(State Authenticity)	17
2.4.3. Otantikliğin Ölçümü	21
2.5.Otantik İle İlgili Diğer Çalışmalar.....	23
2.5.1.Otantiklik ve Ebeveyn Tutumları.....	24
2.5.2.Otantiklik ve Sosyal Medya	26
2.5.3.Otantiklik ve Coğrafya	28
2.5.4.Otantiklik ve Bilinçli Farkındalık	29
2.5.5.Otantiklik ve Sanat	31
2.5.6.Otantiklik ve Problem Çözme Becerisi	33
2.6.Problem Çözme Becerisi.....	33
2.7.Problem Çözme Becerisi ile İlgili Çalışmalar	36
BÖLÜM III	38
YÖNTEM.....	38
3.1.Araştırma Modeli	38
3.2.Çalışma Grubu	38
3.3.Ölçme Araçları	40
3.3.1.Kişisel Bilgi Formu.....	40
3.3.2.Otantiklik Ölçeği (Authenticity Scale)	40
3.3.3.Problem Çözme Envanteri (Problem Solving Inventory)	41
3.4.Verilerin toplanması	41
3.5.Verilerin Analizi	41
BÖLÜM IV	43

BULGULAR VE YORUM	43
4.1.Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları.....	43
4.2.Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördüğü Bölüme Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t- Testi Sonuçları.....	44
4.3.Üniversite Öğrencilerinin Kültür-Sanat Faaliyetlerine Emek Verme Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	45
4.4.Üniversite Öğrencilerinin Günlük İşlerden Keyif Alma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları.....	48
4.5.Üniversite Öğrencilerinin Bir Kulübe ya da Öğrenci Topluluğuna Üye Olma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	50
4.6.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	52
4.7.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları	53
4.8.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	55
4.9.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	56
4.10.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	57
4.11.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	59

4.12.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	60
4.13.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	61
4.14. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanın Algıladıkları Sosyoekonomik Düzeye (SED) Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	63
4.15.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan ile Algıladıkları SED Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	64
4.16.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan, Durumluk Otantiklik Puanları ve Problem Çözme Becerisi Envanterinden Aldıkları Puanların Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları.....	65
BÖLÜM V	68
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	68
KAYNAKLAR.....	71
EKLER.....	79
EK 1	80
EK 2	83
EK 3	84
EK 4	85

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri.....	39
Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	43
Tablo 3. Öğrencilerin Okudukları Bölüme Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	44
Tablo 4. Öğrencilerin Okudukları Kültür-Sanat Faaliyetlerine Emek Verme Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları ...	45
Tablo 5. Öğrencilerin Günlük İşlerden Keyif Alma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	49
Tablo 6. Öğrencilerin Bir Kulübe ya da Öğrenci Topluluğuna Üye Olma Durumlarına Göre Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları	50
Tablo 7. Öğrencilerin Ebeveyn Tutumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	52
Tablo 8. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları	53
Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	55
Tablo 10. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları	56
Tablo 11. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	58

Tablo 12. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	59
Tablo 13. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	61
Tablo 14. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	62
Tablo 15. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanın Algıladıkları SED'e Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	63
Tablo 16. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan ile Algıladıkları SED Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	64
Tablo 17. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan, Durumluk Otantiklik Puanları ve Problem Çözme Becerisi Envanterinden Aldıkları Puanların Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları.....	65

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

SED:	Sosyoekonomik Düzey
SDT:	Self Determination Theory
ABD:	Amerika Birleşik Devletleri
SAFE:	State Authenticity For Environment
RSOS:	Real Self Overlap Scale
SMI:	Social media influencers
IOS:	Ideal Self Overlap Scale
BDI:	Beck Depression Inventory
STAI-T:	State-Trait Anxiety Inventory Test
SPSS:	Statistical Package for the Social Sciences
PDR:	Psikolojik Danışma ve Rehberlik
ANOVA:	Analysis Of Variance
OÖ:	Otantiklik Ölçeği
PÇE:	Problem Çözme Envanteri

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

İnsanın kim olduğu, neden yaşadığı, inançları, duyguları ve düşüncelerini tanımlama çabası insanlık tarihinin başlangıcına dayanır. Her insan kendisi olmak için doğar, kendisinin ne olduğunu ise başkalarına bakarak anlar. Diğer insanların varlığının birey üzerindeki etkilerini incelemek uzun yıllar sosyal bilimlerin konusu olmuştur. Bireyin gerçek benliğini ortaya koymasının önemi düşünüldüğünde otantiklik (authenticity) kavramı dikkat çekmektedir. Otantik olmanın birey olmanın ahlaki bir zorunluluğu olduğu ileri sürülmektedir (Akin ve Akin, 2014; Bialystok, 2009). Kişinin kendini ortaya koymasının önemi felsefe (örneğin Mevlana'nın yaklaşımıyla, ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol), sosyal psikoloji (kültürel eğilimlerin; bireycilik-toplulukçuluk ilişkisi) alanında sıkça belirtilmiştir (Akin ve Akin, 2014; Wood, Linley, Maltby, Baliousis ve Joseph, 2008).

Otantiklik kavramı her ne kadar uzun ve köklü bir geçmişe sahip olsa da, felsefeden psikolojiye farklı kollarla incelenmiş olsa da bu konuda ülkemizde yapılan çalışmalar görece azdır. Otantiklik alan yazında araştırmacılar tarafından iki perspektiften ele alınmıştır: durumluk otantiklik (state authenticity) ve özellik otantiklik (trait authenticity) (Kernis ve Goldman, 2006); Lenton, A., Bruder, M., Slabu, L., ve Sedikides, C., 2013). Durumluk otantiklik, otantiklik özelliği ile kıyaslandığında henüz çok yeni olan bir kavramdır. Alan yazın incelendiğinde Türkiye'de durum otantikliğinin çalışıldığı herhangi bir ilişkisel, deneysel çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple bu çalışmada otantiklik hem özellik hem de durumsal perspektiften ele alınmıştır.

Otantikliğin gelişimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında otantikliğin kişinin ilk yaşantıları, bu yaşantılara ilişkin sembolize farkındalığı ve diğer davranışları arasındaki uyum derecesi ile sağlandığı görülmektedir (Wood vd., 2008). Kendini gerçekleştirme için bir ön koşul olarak

da görülen otantikliğin betimsel araştırmalar ile çalışılması, üzerinde deneysel çalışmalar yapılabilecek kavramlar ile ilişkilerinin incelenmesinin otantiklik eğilimine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Problem çözme becerisi kişinin doğduğu andan itibaren karşılaştığı hemen her olayda ihtiyaç duyduğu bir beceridir. Kişinin karşılaştığı durumlarda kendi düşünce, davranış, değerleri ve bulunduğu durumun gerektirdiklerinin uyumlu olmadığı durumlarda kendi olmak olarak da bilinen otantik davranışta bulunmasının zor olacağı düşünülebilir. Geliştirilebilir bir beceri olan problem çözme becerisi ile ağırlıklı kişinin doğuştan getirdiği bir eğilim olarak tanımlandığı otantiklik arasındaki ilişkinin incelenmesinin alandaki bilgi birikimine katkıda bulunacağı düşünülebilir.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin otantiklik düzeyleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Aynı zamanda bu araştırmada öğrencilerin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların çeşitli demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Alt Problemler:

1. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar ile problem çözme envanterinden aldıkları puanlar arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar ile hissettikleri otantiklik (durumluk otantiklik) düzeyleri arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
3. Üniversite öğrencilerinin algıladıkları SED'lerine göre otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar farklılaşmakta mıdır?
4. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar demografik değişkenlere göre farklılaşmakta mıdır?
 - 4.1. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar cinsiyetlerine farklılaşmakta mıdır?
 - 4.2. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar algıladıkları anne-baba tutumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
 - 4.3. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar devam ettikleri yükseköğretim programına göre farklılaşmakta mıdır?

- 4.4. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar kültür-sanat faaliyetlerine emek verme durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 4.5. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar günlük işlerden keyif alma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 4.6. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 4.7. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar sosyal medya için ayırdıkları zamana göre farklılaşmakta mıdır?
- 4.8. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar spor için ayırdıkları zamana göre farklılaşmakta mıdır?

1.3.Çalışmanın Önemi

Birçok terapötik yaklaşım insanların otantik olmalarına yardım etmeyi amaçlar. Bu nedenle, araştırmacıların sadece otantik olmanın merkezinde yer alan faktörleri tanımlamakla kalmayıp, aynı zamanda bu faktörlerin kültüre bağlı olabileceğini kabul etmesi de önemlidir (Corey, 2011).

Danışmanlık sürecindeki özgün öğrenme ortamı, psikolojik danışmanın danışanların kişilerin kapalı kalmış, kalıplaşmış davranışlarına ışık tutan, otantik bir terapötik ilişki kurmalarına bağlıdır. Danışanların gerçekliklerine dönmesi ve otantik davranışlarına yönelmesi açısından psikolojik danışman ortamı oldukça önemlidir. Psikolojik danışma süreci kişinin karşılaştığı problemlerini getirdiği, bu konudaki becerilerini geliştirmesine katkıda bulunmaktadır (Corey,2009). Otantiklik ve problem çözme becerisi arasındaki ilişkinin araştırıldığı bu çalışmanın alanda çalışan psikolojik danışmanlar için faydalı olduğu düşünülmektedir.

Otantiklik danışanlar gibi psikolojik danışmanlar içinde önemlidir. Etkili psikolojik danışmanlar otantik, içten ve dürüst kişilik özelliklerine sahiptir. Bu özellikleri maskelerin, savunma mekanizmalarının, rol ya da gerekliliklerin ardına gizlemezler (Corey,2009). Psikolojik danışmanın otantik olmayı öğrenmesi ya da bunu açığa çıkarması danışanla kurduğu terapötik ilişkiyi de etkilemektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın ruh sağlığı alanında çalışan psikolog, psikolojik danışman, psikiyatri hekimleri ve ruh sağlığı profesyonellerin kişisel süreçlerini değerlendirmesi açısından da önemli olduğu düşünülmektedir.

Otantiklik ile kültürel farklılıklar arasında ilişkinin olabileceği de tartışılan bir konudur. Slabu ve Sedikes (2014) otantikliğin kültüre bağlı olan faktörlerinin de göz önüne alınmasının önemli olduğuna değinir. Bu açıdan Türk kültürü bağlamında yapılan bu çalışmanın bu kültürde otantikliğin yerine dair önemli fikirler ve bakış açısı sunacağı düşünülmektedir.

Otantiklik kavramı her ne kadar uzun ve köklü bir geçmişe sahip olsa da, felsefeden psikolojiye farklı kollarla incelenmiş olsa da bu konuda ülkemizde yapılan çalışmalar görece azdır. Otantiklik alan yazında araştırmacılar tarafından iki perspektiften ele alınmıştır: durumluk otantiklik (state authenticity) ve özellik otantiklik (trait authenticity). Durumluk otantiklik, otantiklik özelliği ile kıyaslandığında henüz çok yeni olan bir kavramdır. Alan yazın incelendiğinde Türkiye’de durum otantikliğinin çalışıldığı herhangi bir ilişkisel, deneysel çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada öncelikle birinci durumu (özellik olarak otantiklik gösteren bireylerin kazanımların otantik hissedilen bireyin kazanımları ile benzer olacağı varsayımı), ikinci olarak duruma bağlı hissedilen otantikliğin özelliğe bağlı hissedilen otantiklikten farklarına dönük bulgulara yer verilmiştir. Bu sebeple çalışmanın alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmasının önemli olduğu söylenebilir.

Otantiklik ele alınırken gerçek benliğin nasıl ortaya koyulduğunun anlaşılması önemli olabilir. Gerçek benlik ve sahte benlik üzerine derinlemesine araştırmalar yapan Winnicott (1971)’a göre bir çocuk ya da yetişkin ancak oynarken ve sadece oynarken yaratıcı olabilir ve bütün kişiliğini kullanabilir; birey de kendini ancak yaratıcı olduğunda keşfedebilecektir. Kendilik arayışı yaratıcılıktan bağımsız değildir. Hem yetişkinlerle hem çocuklarla çalışırken kendilik ancak yaratıcı bir konum alındığında ortaya çıkar. Winnicot (1965)’e göre canlı olmaya ait olan ne varsa yaratıcı olmak ile ilişkilidir. Dış gerçekliği nasıl yorumladığımız, kendiliğimizi nasıl kurduğumuz bunun çerçevesinde gelişir. Birey hasta olmadığı ya da yaratıcı süreçlerini boğan çevre faktörleri tarafından engellemediği sürece yaratıcı olabilir. Winnicott, (1968)’ a göre bireyin yaratıcı yaşamak amacının tamamen yok edilemeyeceği ve en aşırı boyun eğme durumunda, sahte bir kişilik kişiliğin olduğu durumda bile derinlerde bir yerde yaratıcı ya da insana özgü olduğu için tatmin edici olan gizli bir hayatın varlığını sürdürdüğü olasılığını göz önünde bulundurmak gerekir. Bu tür bir hayatın tatmin edici olmayışının ölçüsü benliğin olduğu gibi ortaya koyulamaması, deneyimler yoluyla zenginleştirilememesidir.

Bu çalışmada bir diğer değişken olarak üniversite öğrencilerinin bir kültür ve sanat faaliyetine önem verme durumunun otantiklik ile ilişkisi ele alınmıştır. Bu anlamda sanatın

insanın kendi gerçeklerini ifade etmesinde nasıl bir yerinin olduğunun anlaşılması önem taşımaktadır. Kaya(2018) , psikanalitik açıdan edebiyat söyleşilerine yer verdiği kitabında sanatın herkesin sahip olduğu gerçeklikle değil, bireylerin sahip olduğu bir gerçeklik ile ilgili olduğunu belirtmektedir. Kaya(2018)'e göre, sanat eseri kendisinden başka bir yolla ifade edilemez, açıklanamaz, özetlenemez; kendisinden başka hiçbir şey onu temsil edemez. Buna göre kişinin sahip olduğu benliği ve onu yansıtan gerçekliğini de anlatma yolunun sanattan geçtiğini düşünülebilir.

Bu çalışmanın okullarda çalışan psikolojik danışmanlar için nasıl bir önemi düşünüldüğünde Ekşi, Sayın ve Çelebi (2016) çalışmaları dikkat çekmektedir. Ekşi, Sayın ve Çelebi (2016), okullarda öğrencilerin otantikliğini destekleyen bir atmosferin oluşturulmasının ve bu konuda öğretmenlerin bilgilendirilmesinin öğrencilerin otantiklik seviyelerini olumlu şekilde etkileyeceğini ifade etmişlerdir. Bununla beraber öğretmenin özveriyle bir şekilde yardım etme ve kendisi olma davranışlarının öğrencilerin okula bağlılıklarını artırma ve başarılarına katkı sağlamada etkili olabileceği düşünüldüğünde özgeci ve otantik öğretmenler yetiştirmenin eğitim ve öğretim için oldukça büyük önem taşıdığını belirtmişlerdir. Bu anlamda bu çalışmanın araştırmacılara ve eğitimcilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bireyin olduğu gibi olması olarak tanımlanan otantikliğin anlaşılması kimlik kavramının anlaşılması ile ilişkilidir. Kendini betimleme olarak tanımlanan kimlik; mesleki/kariyer kimliği, siyasal kimlik, dini kimlik, ilişki kimliği(medeni durum), başarı kimliği- entelektüel kimlik, cinsel kimlik, kültürel/etnik kimlik, ilgiler, fiziksel kimlik, kişilik özellikleri vb. birçok parçadan oluşur (Santrock, 2017). İnsanın biyolojik yapısı ve sosyal aidiyet hissettiği yapı kimliğinin birçok parçası ile ilişkilidir. Örneğin insanın içine doğduğu coğrafya, dil, inanış biçimleri, etnik kökeni vb. birçok değişken kimliğini etkiler. Bunun yanında doğuştan sahip olduğu biyolojik özellikleri, fiziksel görünüş, genel sağlık yapısı, zekâsı, mizacı da kimliğinin parçalarını oluşturur. Bu sebeple bu çalışmada demografik değişkenlerin otantiklik ile nasıl bir ilişkisinin olduğu araştırılmıştır.

Bu çalışmada örneklem grup üniversite öğrencilerinden seçilmiştir. Üniversite yaşamı 18-25 yaş beliren yetişkinlik dönemidir. Üniversite döneminde birey ev ile okul arasında ve kendi içlerindeki zıtlıkları ortaya çıkaran bir dizi yeni yaşantılar deneyimler. Bununla bağlantılı olarak akıl yürütme becerilerindeki karmaşıklığı artar ve kimliklerinin çeşitli boyutlarının statülerini yükseltmeye iter (Phinney, 2008). Kimliğe ilişkin sorunların özellikle ergenlik döneminde oluştuğu bilinse de kimlik oluşumunun başlangıç ve bitişi ile

ilgili kesin bir şey söyleyemeyiz. Ancak kimlikle ilgili önemli değişimlerin genç yetişkinlikte (18-25 yaş arasında) ya da ergenlikten sonra olduğuna dair geniş bir fikir birliği bulunmaktadır (Cote, 2009; Juang ve Syed, 2010; Kroger, 2007; Luyckx vd., 2008). Kişilik gelişiminin bir parçası olarak her birey bir kimlik bunalımı yaşar. Keşif dönemi olarak da bilinen bu dönem, bireyin alternatifleri keşfettiği bir dönemdir. Bununla her birey kimliğe bağlanmak için yatırım yapar. Kimliğin nasıl geliştiği ve toplumsal bağlamın bu yapıyı nasıl etkilediği ile ilgili çalışmalara bakıldığında kimlik ile ilgili en kapsamlı teorinin Erik Erikson'a ait olduğu görülmektedir. Erikson (1950, 1968) ergen gelişiminin anlaşılmasında kimliğe dair soruların önemli olduğuna değinmiştir. Erikson'a göre psikososyal moratoryum (çocukluktaki güven ve yetişkin özerkliği arasındaki boşluk) ergenlikte kimlik arayışına yardımcı olur. Bu dönemde ergen dünyanın neresine ait olduğunu anlamak için bilinçli çaba göstererek farklı roller dener. Ergenin yaşadığı çatışmalar bir gelişim görevi olarak değerlendirilir. Çatışan kimliklerle baş edebilen ergenler, başarılı bir kimlik geliştirirken kimlik bunalımını çözemeyen ergenler Erikson'un tabiri ile kimlik karmaşası yaşarlar. Marcia'ya göre bireyin kimlik geliştirirken statüsü dağınık kimlik, ipotekli kimlik, moratoryum kimlik ya da başarılı kimlik biçiminde tanımlanabilir. Bu statüler, keşfedilecek alternatiflerin varlığına ya da yokluğuna ve bir kimliğe bağlanmanın varlığı ya da yokluğuna bağlıdır. 124 araştırma üzerinde yapılan bir meta analiz, moratoryum kimlik statüsünün 19 yaşına kadar istikrarlı biçimde yükseldiğini, sonra tekrar düştüğünü göstermiştir. Kimlik kazanımı ergenliğin geç dönemlerine ve genç yetişkinliğin başlarına doğru uzanmakta; ipotekli ve dağınık kimlik statüleri lise yıllarında düşmekte fakat geç ergenlik ve ilk yetişkinlik dönemlerinde dalgalanmalar olmaktadır (Kroger, Martinussen ve Marcia, 2010). Bu sonuçlar bireylerin önemli bir bölümünün genç yetişkinlik dönemine kadar başarılı bir kimlik kazanamadığını göstermektedir. Bunu destekler nitelikte Negru (2012) 'ya göre yeni bir okul ortamı olarak üniversite ortamı bireyin kendine, başkasına ve dünyaya bakış açısını daha çok deneyimlemeye ve keşfetmeye odaklamasını sağlamaktadır. Arnett (2000, 2007) ise yetişkinliğin beş ana özelliğini geliştirilmiş kimlik keşifleri, artan algılanan istikrarsızlık düzeyi, kişinin kendine odaklanması, deneysel fırsatların artırılmış algısı, ergenlik ve yetişkinlik arasında "özel" olma algısı olarak belirtmiştir. Yeni ortaya çıkan yetişkinlik için önerilen yaş çerçevesi başlangıçta 18 ila 25 yaş arası çocukları kapsamıştır (Arnett, 2000), ancak revize edilen modellerde üst sınır 29'a yükselmiştir (Arnett, 2011). Bununla beraber bu çalışmalarda kültürel özelliklerin de bu deneyimi etkileyeceği ifade edilmiştir. Bu sebeple bu çalışmanın üniversite öğrencileri üzerinde yapılması önem taşımaktadır.

Otantiklik kavramında önemli olan bireyin bağımsızlaşması konusunu Tanner (2006), ayrışma ve ego gelişimi üzerinden belirtmiştir. Yetişkinliğin genel ilkelerinin, liseden üniversiteye geçişin getirdiği değişikliklerle yakından ilişkili olduğunu; üniversitenin, diğerleri ve dünya üzerine kişisel algıyı daha fazla keşfetmeye ve deneyimlemeye imkan sağlaması açısından yetişkinliğe geçiş sürecinde önemli bir yeri olduğunu belirtmiştir. Bunu destekler nitelikte Arnett (2000), bağımsız yaşama, diğerlerine güvenme, var olan evlerini bırakıp yurda yerleşme gibi deneyimlerin bireyin özerkliğini etkilediğini, lise yaşantısından farklı olarak üniversite yaşamının yetişkinliğe giriş açısından önem taşıdığını belirtmiştir. Arnett (2000) çalışmasında üniversite öğrencilerinin genellikle, muhtemelen ilk iki yıllarında, olası meslek seçimlerini başkalarını taklit ettiklerini düşünerek tercih ettiklerini fark ederek ana dallarını bir kereden fazla değiştirdiklerini belirtmiştir. Tüm bu çalışmalar gerek bireyin kimlik oluşumu sürecinde, gerek meslek tercihinde gerekse ilerleyen yaşamında üniversite döneminin önemli bir yeri olduğunu göstermektedir.

Deci ve Ryan (2000), bireylerin deneyimlerini kendi otonomilerini desteklemek için genişlettikleri ölçüde davranışlarını kendi değerlerine ve ilham veren amaçlarına göre düzenleyebileceklerini, böylece daha otantik davranış gösterme olasılıklarının yüksek olacağını belirtmiştir. Bu nedenle üniversite çağının bireyin otonomisine olan katkısı göz önüne alınırsa çalışmanın bu örneklem üzerinde çalışmasının anlamlı olduğu düşünülmektedir.

Otantikliğin gelişimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında otantikliğin kişinin ilk yaşantıları, bu yaşantılara ilişkin sembolize farkındalığı ve diğer davranışları arasındaki uyum derecesi ile sağlandığı görülmektedir (Wood vd., 2008). Kendini gerçekleştirme için bir ön koşul olarak da görülen otantikliğin betimsel araştırmalar ile çalışılması, üzerinde deneysel çalışmalar yapılabilecek kavramlar ile ilişkilerinin incelenmesinin otantiklik eğilimine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Problem çözme becerisi kişinin doğduğu andan itibaren karşılaştığı hemen her olayda ihtiyaç duyduğu bir beceridir. Kişinin karşılaştığı durumlarda kendi düşünce, davranış, değerleri ve bulunduğu durumun gerektirdiklerinin uyumlu olmadığı durumlarda kendi olmak olarak da bilinen otantik davranışta bulunmasının zor olacağı düşünülebilir. Geliştirilebilir bir beceri olan problem çözme becerisi ile ağırlıkla kişinin doğuştan getirdiği bir eğilim olarak tanımlandığı otantiklik arasındaki ilişkinin incelenmesinin alandaki bilgi birikimine katkıda bulunacağı düşünülebilir.

1.4.Sayıtlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin Otantiklik Ölçeği, Problem Çözme Envanteri'nde yer alan sorulara içtenlikle ve gerçek durumları yansıtacak şekilde cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.5.Sınırlılıklar

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunlardan biri araştırma verileri 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Bu süreçte genelde dünyayı özelde ülkemizi etkileyen covid 19 süreci sınırlılık kaynaklarından biridir.

İkinci olarak araştırma sonuçlarının kültürler arası farklılaşmalara duyarlı olduğu düşünülmektedir. Örnek vermek gerekirse grup etkisi sonuçlar üzerinde etkili olabilir. Üçüncü olarak türk kültüründe durumluk ve süreklilik otantikliklerinin ölçümü ile ilgili daha önce yapılmış bir çalışmaya ulaşılammıştır. Yurt dışında durumluk otantiklik kavramları benlik uyumu ölçeğinin yanında deneyim örnekleme yöntemi kullanılarak ölçülmektedir. Ancak bu çalışmada yalnızca algılanan durumluk ve süreklilik otantiklik puanları tek maddeli benlik uyumu ölçeği ile toplanmıştır.

Bu araştırma Otantiklik Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri'nin ölçtüğü niteliklerle sınırlıdır.

1.6.Tanımlar

Otantiklik: Literatürde durumsal ve özellik perspektifinden tanımları yer alan otantiklik kavramları değerlendirildiğinde Kernis (2003)'in merkezi bileşenleri tanımlayarak oluşturduğu tanımın kavramın en kapsamlı tanımı olduğu düşünülmektedir.

Kernis (2003)'e göre otantiklik, kişinin davranışlarının gerçek veya temel benliği ile çatışmaksızın çalışması ve bu davranışlara olan yönelimini yansıtması olarak nitelendirilebilir.

Durumluk Otantiklik: Durumluk Otantiklik kavramında bireyin içinde bulunduğu durumda hissettiği otantikliğe odaklanılmaktadır. Durumluk otantiklik kişilerin kişiliklerini oluşturduktan sonra, yetişkin yaşamında ihtiyaç duydukları bir duygu (otantik hissetme) olarak ele alınmaktadır (Lenton, A. P. vd., 2016).

Problem çözme becerisi: Problem çözme becerisi genellikle, bir sorunu çözmek için bir yöntemin hemen bulunmadığı durumlarda, problem durumlarını anlamak ve çözmek için kişinin bilişsel işleme girme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Shute, Wang, Greiff, Zhao ve Moore, 2016). Öte yandan örgün eğitimde okul bağlamında kazandırılması amaçlanan problem çözme becerisi niteliksel açıdan gerçek hayatta karşılaşılan problem çözme becerisinden farklılık göstermektedir. Okulda karşılaşılan bir problem durumu açıkça tanımlanır ve yapılandırılırken gerçek yaşamda problemler genellikle kötü yapılandırılmıştır (Shute, Wang, Greiff, Zhao ve Moore, 2016).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

‘to be that self which one truly is’

“ kişinin gerçekte olduğu benlik olmak” Kierkegaard (1849):

Otantikliğin doğuştan gelen bir eğilim olarak tanımlandığı yaklaşımlara göre otantiklik bireyin gerçekteki düşünce, duygu, davranış ve değerlerinin bütünüünün yansıttığı benliğine oranı şeklinde tanımlanmaktadır (Kernis ve Goldman, 2016; Wood, Linley, Malbty, Baliasis, ve Joseph, 2008). Son dönemde ise otantiklik, çeşitli durumlarda bazı insanların kendilerini diğer durumlara göre daha doğru yansıttıklarını, daha çok kendileri olduklarını ileri sürülerek duruma bağlı olarak değerlendirilmeye başlanmıştır (Lenton, Bruder, Slabu ve Sedikides, 2013). Otantikliği durumsal perspektiften açıklayan yaklaşımları destekleyici nitelikte insancıl yaklaşımda da otantiklik bireyin deneyimleyebildiği en ideal durum olarak tanımlanmaktadır(Maslow, 1971; Rogers, 1961). Bu yaklaşımlara göre, kişinin bilinçli iç gözleme bağlı olarak yaşanan deneyimlerinde gerçek ve olduğu gibi hissetmesi otantiklik olarak ele alınmaktadır (Lenton, Slabu ve Sedikes, 2016; Schlegel, Hicks, ve Arndt, 2009).

Wood (2008) otantikliği özellik olarak ele almış, bireyin gerçek benliğinin sürekli farkındalığı ve ifadesini içeren *kendine yabancılaşma*, değişen durumlarda ve kişiler arası ilişkilerde bile kişinin gerçek benliğinin farkında olarak yaşadığı *otantik yaşam*, çevresel etkinin bireyin gerçek benliğine uygun olarak kabul edildiği *dışsal etkinin kabulü* bileşenleri ile kavramsallaştırmıştır. Kernis ve Goldman (2006) da otantikliği özellik olarak ele almış, *farkındalık*(kişinin amaç, duygu, kişisel inanç ve varsa çelişkilerini bilmesi), *kişisel deneyim-yansızlık* (karakter, duygu, deneyim ve süreçleri), *ilişkisel uyum*(başkaları ile iletişimde açık ve dürüst olmak), *davranış* (kendi arzu, ihtiyaç ve değerlerine uygun davranma) bileşenleri ile kavramsallaştırmıştır. İçerdikleri anlam itibarıyla Kernis ve Goldman (2006) ‘ın modelindeki ilişkisel uyum ve davranış bileşeni Wood (2008)’in otantik yaşam bileşenine; Wood(2008)’un kendine yabancılaşma bileşeni Kernis ve Goldman (2006)’ın yansızlık ve

farkındalık bileşenine karşılık gelmektedir. Buna göre Kernis ve Goldman (2006)'ın dört bileşenli modeli Wood (2008)'un modelindeki otantik yaşam ve kendine yabancılaşma bileşenlerinin ana düşüncesini içermektedir. Yapılan son araştırmalar da otantik yaşam ve kendine yabancılaşma bileşenlerinin otantikliğin anahtar bileşenleri olduğu görüşünü desteklemektedir (Knoll, Meyer, Kroemer ve Schroeder-Abe, 2015). Her iki model de öz-farkındalığı (kendine yabancılaşmanın olmadığı durum) otantikliğin temel taşı olarak görmektedir. Otantikliğin duruma bağlı olarak ele alındığı çalışmalarda bileşenler arasındaki ilişkilere gelince, Wood (2008)'un dışsal etkiyi kabul etme bileşeninin özellik düzeyinde tanımlandığı gibi diğer iki bileşenle varsayımsal ilişkisi olmadığı bulunmuştur (Lenton, Slabu ve Sedikes, 2016). Dışsal etkiyi kabul edip etmemek bireyin içinde bulunduğu durumdaki değer ve amaçlarına bağlıdır (Baumann ve Kuhl, 2003). Öz-uyum modeline göre (Sheldon ve Elliot, 1998) kişinin hedefleri, kişisel değerleri veya ilgi alanları arasında bir uyum varsa, kişi kendi ile uyumludur. Bu fikir, farkındalık ve otantik yaşam arasındaki teorik ilişkiyi göstermektedir (Wood vd. 2008).

Literatürde durumsal ve özellik perspektifinden tanımları yer alan otantiklik kavramları değerlendirildiğinde Kernis (2003)'in merkezi bileşenleri tanımlayarak oluşturduğu tanımın kavramın en kapsamlı tanımı olduğu düşünülmektedir.

Kernis (2003)'e göre otantiklik, kişinin davranışlarının gerçek veya temel benliği ile çatışmaksızın çalışması ve bu davranışlara olan yönelimini yansıtması olarak nitelendirilebilir.

Otantikliğin en az dört ayırt edilebilir bileşeni vardır: farkındalık, tarafsız işleme(yansızlık), eylem/aksiyon ve ilişkisel yönelim.

Farkındalık (Awareness): Bireyler otantik davranış sergiledikçe benliklerinin çok yönlü yapısını fark ederler ve bu yönleri başkalarıyla ve çevreleriyle olan değişimlerinde kullanırlar. Farkındalık bileşeni, kişinin kendi motivasyonuna, duygularına, istek ve arzularına, güçlü ve zayıf yönlerine, kişiliğini oluşturan elementlere, ihtiyaçlarına, değerlerine dair farkındalığına işaret etmektedir. Bireyin yalnızca görünen yönlerine değil, içinde var olan zıtlıkların da farkında olmasını da içermektedir. Bireyin iki yönü olan özelliklerden sadece birine sahip olması değil ikisini de barındırdığı ve birinin ağır basması olarak düşünülürse, otantikliğin fazla olması farkındalığına da işaret etmektedir.

Tarafsız İşleme (unbiased processing): Otantikliğin ikinci bileşeni, kendilikle ilgili bilgilerin tarafsız bir şekilde işlenmesini içerir. Başka bir deyişle, özel bilgileri, iç deneyimleri ve dış kaynaklı değerlendirme bilgilerini reddetmemeyi, çarpıtmamayı, abartmamayı veya görmezden gelmeyi içerir. Tarafsız işleme bileşeni temelde benliğe dair bilgileri çarpıtmadan işleme alma esasına dayanmaktadır. Tarafsız bir şekilde iyi ya da kötü olan yönleri, değerleri, kişilik elementlerini nesnel bir şekilde kabul edebilmektir. Kabullenilmesi zor olan ve tarafsız kalmayı zorlaştıran durumlar kimisi için zayıf bir performans, kimi için olumsuz duygular olabilir. Bu bileşenin egonun savunma mekanizmaları ile uyumlu olduğu belirtilmektedir.

Eylem/Aksiyon (action): Üçüncü bileşen, özellikle insanların gerçek benliklerine uygun hareket edip etmediklerini gösterir. Bu bileşene göre otantik davranmak, sadece başkalarını memnun etmek ya da “yanlış” davranarak ödüller kazanmak ya da cezalardan kaçınmak yerine kişinin değerleri, tercihleri ve ihtiyaçları doğrultusunda hareket etmesi anlamına gelir. Eylem bileşeni, kişinin kendi değerleri, duyguları, düşünceleri, ihtiyaçları, talepleri doğrultusunda davranması olarak tanımlanmıştır. Kişinin bu şekilde davranması herhangi bir ödül-ceza sisteminden bağımsız olarak özgün davranışı ortaya koymasını temsil etmektedir. Bu bileşene göre otantiklik kişinin gerçek benliği için bir zorlama ile değil, temel duyguların, güdülerin ve eğilimlerin özgür ve doğal ifadesi ile davranışa yansır. Bazı durumlarda ise otantiklik sosyal normlarla çelişmemek adına farkındalık ve işleme seviyesinde kalır, davranışa dönüşmez. Yani benliğin özgün ihtiyaçları, düşünceleri, davranışları bazı durumlarda toplumsal norm ve kurallar ile örtüşmeyebilir. Bu durumlarda otantikliğin görülmemesi olağan bir durum olabilir.

İlişkisel Yönelim (relational orientation): Otantikliğin dördüncü bir bileşeni, kişinin yakın ilişkilerinde açıklık ve dürüstlüğe değer vermesi ve ilişkilerinde bunlara ulaşmayı hedeflemesidir. İlişkisel otantiklik temelde kişinin çevresindeki insanlara gerçek benliklerini, iyisiyle kötüsüyle göstermelerini belirtmektedir. Bu şekilde kişinin çevresindekilerle daha yakın bir bağ kurma imkanı oluşur ve güven duygusuna imkan vermiş olur. Bu bileşen, temelde mikro sistemindeki kişilerle gerçek bir bağ kurma anlamı taşımaktadır.

Tüm bu tanımları destekler nitelikte Wild (1965), gerçek olarak yapılanın otantik olarak adlandırılması gerektiğini savunmuştur.

2.1.Otantikliğin Felsefesi

Otantiklik felsefede bir terim olarak ilk defa Heidegger tarafından ele alınmıştır. Heidegger'in fenomenolojik varoluşçuluğu bize “dünyada” var olduğumuzu ve kendimizi, içine atıldığımız dünyadan başka varlıklar olarak düşünmememiz gerektiğini hatırlatır. Fenomenoloji, Heidegger tarafından sunulduğu gibi, geçmiş olaylara odaklanmayan, olgusal gerçeklerden hareketle bireyleri henüz gelmemiş olan “otantik deneyimleri” dört gözle beklemeye motive eden insanlık tarihi görüşü sağlar. Bu görüşe göre günlük yaşamlarımızı yüzeysel konuşma ve rutin ile doldurma şeklimiz, sık sık sonsuza kadar yaşayacağımızı ve günden güne boşa harcayabileceğimizi varsaydığımızı gösterir. Ruh hallerimiz ve hislerimiz (ölümle ilgili kaygı da dahil), otantik olarak mı yaşıyor olduğumuzu ya da hayatımızı başkalarının beklentileri etrafında otantik olarak inşa edip etmediğimizi anlamamanın bir yoludur. Varoluşçu filozoflardan Kierkegaard ve Nietzsche ise insan olmanın öznel deneyimine vurgu yapmışlardır. Bu görüşler dikkate alındığında varoluşçu felsefede kişinin içinde anlam, ölüm vb. belirsizliklerin farkındalıkla ortaya koyulduğunda kişinin kendi olma sürecine olumlu bir katkıda bulunduğu söylenebilir.

Varoluşçu filozoflardan Jean-Paul Sartre (1971) “Kötü özellikler” hakkında kişisel sorumluluğu kabul etmemesinin otantik olmamaya yol açtığı belirtmektedir. Sartre (1971)’a göre otantik olmayan bir varoluş tarzı, kişisel sorumluluk bilincinden yoksun, pasif ve büyük ölçüde dış güçler tarafından kontrol edilen bir yaşamdır. Kişinin seçimlerinden ibaret olduğunu ifade eden Sartre (1971) otantikliğin kendimiz için değerli olan yaşamı daha gerçek olarak deneyimlememizi kolaylaştırdığını ve otantikliğin kendimiz olma cesareti olduğunu ifade eder.

2.2.Otantikliğin Psikolojideki Yeri

Varoluşçu yaklaşımı benimseyen kuramcılardan Irvin Yalom, Rollo May; İnsancıl yaklaşımı benimseyen kuramcılardan Carl Rogers, Psikodinamik yaklaşımı benimseyen kuramcılardan Karen Horney ve Donald Winnicott otantikliğin önemine değinmiştir.

Yalom (1980) varlığın farkındalığı aşamasına geçmenin kişinin otantik olarak varlık gösterdiği anlamına geldiğini belirtmiştir. Buna göre tamamen varlığının farkında olma

durumunda kişinin limit, özgürlük, hiçlik gibi pek çok şeyle yüzleşebileceği öne sürülmektedir.

May (1981); genel itibariyle kader ve özgürlük kavramlarını tartışırken, kadere isyan etmenin de iş birliği yapmanın da eşit iki seçenek olduğunu, kadere isyan etmekten ziyade onunla iş birliği yapma gayesinin bir gerçeklik ve otantiklik getirdiğini savunmaktadır. Özgürlük ile kader arasındaki çelişkiye dair bir paradoks olduğunu, bununla beraber özgürlük canlılığını, özgünlüğünü kaderle yan yana gelmesinden aldığını belirtmektedir. May (1981) kendi otantiklik deneyimini şu şekilde tanımlamıştır:

“Kaderimizi yaşayabildiğimiz ölçüde, bir tatmin ve başarı hissi yaşadığımıza, olmak istediğimiz şey haline geldiğimize inanıyorum. Bu bir otantiklik deneyimi, evrenle uyum içinde olma hissi, gerçek özgürlük kanaatidir.”

Rogers (1961) da otantikliğin tanımına benzer şekilde kişinin kendisine açık olmasından, kendisi hakkındaki farkındalığı ile temsil edildiğinden söz eder. Kişinin olduğu gibi, yani iyi ve kötü elementleriyle başkası ile olan ilişkisinde de açık olması gerektiğini savunur. Bu Kernis (2006) tarafından söylenen ilişkisel yönelim bileşeni ile de uyumlu görünmektedir. Rogers (1961) kişinin kendini gerçekleştirme sürecinde de gerçekçiliğin (genuineness) ve şeffaflığın önemine vurgu yapmaktadır. Horney (1951) ise psikolojik danışma sürecinde benliğin sadece iyi yanlarını değil, kötü ya da dışlanan yanlarını da özgürleştirilmesi ile kişinin gerçek benliğine ulaşması arasındaki ilişkiye dikkat çekmektedir.

Winnicott (1965)' a göre 'Sahte Benlik'in oluşumunda 'Gerçek Benlik' rol oynar. Bu sebeple sahte benlik ve gerçek benlik sürekli olarak birbirleri ile denge içinde olmalıdır. En erken aşamada gerçek benlik, kendiliğinden jest ve kişisel düşüncenin geldiği teorik konumdur. Kendiliğinden hareket, eylemdeki gerçek benliktir. Sadece gerçek benlik yaratıcı olabilir ve sadece gerçek benlik gerçek hissedebilir. Gerçek benlik gerçek hissettirir, sahte benliğin varlığı gerçek dışı bir his veya boşuna hissetme ile sonuçlanır. Winnicott'un gerçek benliğin ortaya koyulması sürecinde sahte benliğin düzenlenmesi süreci ve gerçek benliğin önemine dikkat çeken açıklamalarının “otantiklik” tanımları ile tutarlılık gösterdiği görülmektedir.

2.3.Otantikliğe Eleştirel Bakış

Bu çalışmada otantikliğin tartışmasında kişisel benliğe odaklanılır. Benlik tamamen çok yönlü değerlendirmekten ziyade bağlam içerisinde değişebilir olarak değerlendirilir. Benlik değişmeyen, tek yönlü, durumsal ve rol gereksinimlerine yanıt vermeyen değil, birkaç farklı

seviyede gerçekleşen, kendiliğin hem farklılaşmasını hem de uyumunu destekleyen, devam eden bir süreç olarak görülür. Bu bağlamda şu tartışma gündeme gelir:

İnsanın belli, çelişmeyen ve statik bir benliği mi var yoksa duruma göre değişebilen, adaptasyonu sağlayan bir benlikten mi söz ediyoruz? Bu durumda otantik olmak nasıl bir yerde durur? Kişinin özgün kimliği değişmeden kalan bir taraf mı?

Bu sorulara araştırmacılar iki şekilde yanıt vermiştir. Bir kısım araştırmacı farklı rollere uyum sağlamanın, benliğe uymayan davranışların temelde sosyal hayatın karmaşık olması ve buna ayak uydurma ile ilişkili olduğunu diğer kısmı ise bu şekilde benlikle uyuşmayan davranışların kargaşa yarattığını ve benliğin tutarlılıktan uzak olduğunu savunmaktadır (Akt.: Kernis, 2006).

Otantikliğin kavramsallaştırılmasında kişinin olumlu özelliklerine odaklanması mı yoksa, gerçek kimliğini en doğru hali ortaya koyma çabası mı uyumludur?

Birçok tanınmış teorisyen, benliğin, dünyanın ve geleceğin doğru algılanmasının zihinsel sağlık için şart olduğunu savunmuştur. Yine de, önemli araştırma kanıtları, aşırı pozitif öz değerlendirmelerin, abartılı kontrol veya ustalık algılarının ve gerçekçi olmayan iyimserliğin normal insan düşüncesinin karakteristiği olduğunu düşündürmektedir. Dahası, bu yanılsamalar, başkalarına bakma yeteneği, mutlu ya da memnun olma yeteneği ve üretken ve yaratıcı çalışmalara girme yeteneği dahil olmak üzere diğer zihinsel sağlık kriterlerini olumlu etkiliyor gibi görünmektedir (Taylor ve Brown, 1998). Kişinin pozitif olan yanlarına odaklanmanın ilerleme ve adaptasyonu açısından faydalı olduğunu savunan bu düşünce, aslında otantik deneyimle taban tabana zıt bir düşüncedir. Çünkü otantik olmanın içerdiği dürüstlüğü, benliği iyi kötü ne ise gerçek hali ile kabul etmeyi ve deneyimlemeyi tamamen ekarte ederek olumlu olana yönelmeyi savunmaktadır. Nitekim Colvin ve Block (1994) araştırmalarında kişinin kendi pozitif öz-değerlendirmelerinin zihinsel sağlık açısından olumlu olabileceği fikrine karşı çıkmış, bu fikrin desteklenmediğini belirtmişlerdir.

Robins ve John (1997)'da kişinin olumlu tarafına odaklanmasının geliştirici olabileceği düşüncesine karşı çıkmış, bu düşüncüyü kişisel gelişim ve adaptasyondan çok narsisizm temelinde incelemiştir. Narsistik bireylerin olumlu değerlendirmelere gerçeğe uygun olmasa bile inanmaya meyilli olduklarını, bu düşüncenin kişinin temelde var olan narsistik eğilimini güçlendireceğini ifade etmiştir.

2.4.Otantiklik Çalışmaları

Otantiklik alan yazında araştırmacılar tarafından iki perspektiften ele alınmıştır: durumluk otantiklik (state authenticity) ve özellik otantiklik (trait authenticity)

2.4.1. Özellik Otantiklik (Trait Authenticity)

Rogers (1961), otantik olmayı bireyin kendi deneyimlerine, duygularına karşı açık olma özelliği olarak değerlendirmektedir. Kernis (2003), kişinin otantik olması ve öz-saygı arasında bağlantı kurarak gerçek benliğe ulaşmayı süreç olarak incelemektedir. Otantikliği bir durum içinde ele almaktan çok sürekliliğini ve kişilik özelliği olma durumunu araştırmaktadır. Bu da Kernis (2003)'in otantikliğe özellik olarak baktığına işaret etmektedir. Kernis ve Goldman (2006), yaptıkları araştırmada otantikliği bağımsız değişken olarak ele almış, kişinin eksiklik ihtiyaçlarını karşılamasıyla ilgili amaçlarını tamamlaması ve otantiklik kişilik özelliğinin birlikte psikolojik iyi oluşun kavramsallaştırılmasında önemli bir yeri olduğunu belirtmişlerdir.

Sheldon, Ryan, Rawshorne ve Ilardi (1997), özellik teorilerinin genellikle davranışın dinamik tarafını kaçırdığı için eleştirilmesi üzerine farklı roller arasında tutarlı özellik profilleri bulmayı amaçlamışlardır. Çalışmalarında beş büyük kişilik özelliğinde sosyal rollerin fonksiyonunun sistematik çeşitliliğinin olduğunu bulmuşlardır, bu bulgu özellik teorisyenlerinin insanların eğilimlerinde istikrarlı ve tutarlı olduğu görüşünü destekleyen bir bulgudur. Bu bulguya göre insanlar hayatlarının farklı alanlarında değişen davranış biçimleri kullanabilirler. Sonuç olarak bu araştırmada da otantiklik kişilik özelliği olarak ele alınmış, kişinin gerçek benliği ile özellik olan ve sürekli olan benliğinin aynı kavramlar olduğu ileri sürülmüştür. Kernis (2003), kişinin otantiklik deneyiminin özgüvene temel oluşturduğu düşüncesiyle 70 kişilik bir örneklem üzerinde yaptığı çalışmada, otantikliğin yaşam doyumu ve benlik saygısı ile pozitif ilişkisini, bağımlı benlik saygısı ve negatif etki ile de negatif ilişkisinin olduğunu bulmuştur.

2.4.2.Durumluk Otantiklik(State Authenticity)

Durumluk Otantiklik kavramında bireyin içinde bulunduğu durumda hissettiği otantikliğe odaklanılmaktadır. Durumluk Otantikliğin anlamını netleştirmek için bileşenlerinin ve durumsal ilişkilerinin incelendiği bir çalışmada “day reconstruction” yöntemi ile katılımcıların dünden itibaren gerçek yaşam bölümlerini değerlendirilmekte, bir diğer

yöntemde ise katılımcılar bir akıllı telefon uygulaması ile kendileri oldukları-gerçek yaşam anlarını değerlendirilmektedir (Lenton, A. P., Slabu, L., ve Sedikes, C., 2016). Her iki değerlendirmenin sonuçları da Wood (2008)'in otantiklik ölçeğinin bileşenlerine (dış etkiyi kabullenme, kendine yabancılaşma, otantik yaşam) ve öz-saygı, akış vb. birçok bileşene göre değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda durum otantikliğinin Wood (2008)'in otantiklik ölçeğinin bileşenlerinden *otantik yaşam* ve *kendi kendine yabancılaşma* olmak üzere bağımsız iki bileşenle tanımlandığı bulunmuştur. Durumluk otantikliği kişilerin kişiliklerini oluşturduktan sonra, yetişkin yaşamında ihtiyaç duydukları bir duygu (otantik hissetme) olarak ele alınmaktadır (Lenton, A. P.vd., 2016).

Otantiklik tüm gelişim dönemlerinde önemli olması belirtilmesine rağmen daha önce yapılmış betimsel çalışmalar üniversite öğrencileri ya da üstü yaş grubunda uygulanmıştır. Uygulanan ölçek ve durumluk otantikliğe dönük yapılan çalışmalar da üniversite öğrencilerinde ya da sonrası yaş grubunda (şirket personelleri vb.) test edilmiştir. Uygulanacak ölçeklerin daha önce test edilen gruplarla tutarlılığı dikkate alındığında “beliren yetişkinlik” dönemi olan üniversite öğrencileri örnekleminin “ kendi olma, otantik hissetme” konusundaki motivasyonlarının daha yüksek olabilmesi varsayılarak bu araştırmanın örneklem grubu da üniversite öğrencileri olarak belirlenmiştir.

Otantikliği bir kişilik özelliği olarak ele alan çalışmalar otantiklik özelliğinin yaşam doyumu, özgüven (Goldman ve Kernis, 2002) öznel iyi oluş ile pozitif; stres (Wood, A. M., Linley, P. A., Maltby, J., Baniotis, M., ve Joseph, S., 2008) ile negatif ilişkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca otantiklik özelliği gösteren kişiler daha dikkatli olup daha az sözel savunuculuk göstermektedir (Lakey, Kernis, Heppner ve Lance, 2008).

Nezlek, (2007)' e göre, özellikler ve durumlar sürelerine, sürekliliğine ve soyutluk derecelerine göre ayırt edilebilmektedir. Durumlar özelliklere daha kısa sürmekte, durumların bir bölümü zaman içerisinde sürekli olurken özellikler zaman içerisinde sürekli olmamaktadır. Özellikler durumlara göre daha soyuttur. Özellikler sonuçlara göre yapılacak çıkarımlara göre belirlenirken durumlar doğrudan deneyimlere göre belirlenebilir.

Durumluk otantik ile ilgili yapılan çalışmalarda “insanın içinde bulunduğu durumda nasıl hissettiğini bileceği” varsayımına dayanarak durumluk otantikliğin deneyimsel yönü değerlendirilmiştir (Lenton vd., 2013). Durumluk otantikliğin kişinin otantik hissetmesinin öz-tutarlılığını koruması ve kolaylaştırması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Örneğin otantik hissetmeme kişiye değerlerinin baltalandığı sinyali verirken, otantik hissetme değerlerinin korunduğunun sinyali verebilir. Kararlı bir öz-benlik duygusu

olmayan bireyler otantik hissetmeyecekleri için öznel iyi oluşlarını da riske atarlar. Ayrıca, eğer otantiklik gerçekten de herkesin deneyimleyebileceği ve deneyimlemesi gereken ideal bir durum ise (Maslow, 1971; Rogers, 1961), insanların kazandıkları bu özelliği nasıl tanıdıklarını bilmek çok önemlidir. Bu nedenle kişilerin durumluk otantikliğinin anlaşılmasının öznel-iyi oluşları, öz-benlik duygusu, amaç belirleme ve buna göre davranış belirleme, içinde bulunduğu durumların kendisine etkisini fark etme ve buna dayanarak ilerde yaşayacağı durumlara karşı öngörülü olabilme gibi konularda faydalı olabileceği düşünülebilir.

Erickson (1995), duyguların otantiklik deneyiminin merkezinde olduğunu savunmuştur. Benlik, bilişsel değerlendirmeden çok, hissedilen bir deneyimdir. İnsancıl kuramcılar, duyguların otantikliğin merkezinde olduğunu, çünkü otantiklik hissinin bireye kendiyle bütünleştiğinin ve düzenleyebildiğinin sinyalini verdiğini öne sürmektedir (Sheldon, Ryan, Rawsthorne ve Ilardi (1997). Nitekim kişinin otantiklik duygusu, çapraz rol kişilik tutarlılığından daha iyi bir refah göstergesidir (Sheldon vd., 1997). Bu bilgilere dayanarak kişinin hangi durumlarda kendini otantik hissettiğinin araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Durum- kapsam önemi hipotezi, kişilerin davranışlarının kendi özelliklerini yansıtır yansıtmamasından ziyade, durumların özelliklerine göre değişen davranışlarına bağlı olarak daha otantik hissettiğini göstermektedir (Fleeson ve Wilt, 2010). Bu hipotezi destekleyen Fleeson ve Wilt (2010)'ın sonuçları, açık ve içten davranmamalarına rağmen kabul edildikleri durumda, açık ve dürüst davranmalarına rağmen kabul edilmeyip dışlandıkları duruma göre daha otantik hissettiklerini göstermiştir. Bu bulgular için birbiriyle ilişkili ve net açıklamalar vardır. Bunlardan ilki, otantiklik uyandıran kişilik profilinin sosyal normatifliğini vurgulamaktadır. Sherman, Nave ve Funder (2012), tipik bir kişinin içe dönük, daha uyumsuz, vb.'den daha fazla dışa dönük olduğunu bildirmiştir. Bu nedenle, gerçek kişilik özelliklerine bakılmaksızın, insanlar normatif bir şekilde hareket etmeyi başardıklarında ve psikolojik olarak bulundukları duruma uyum sağladıklarında otantik hissedebilirler. İkinci açıklama, psikolojik uyum ile ilgilidir. Özellikle, insanlar sosyal normlara uygun oldukları için değil, kendi ideal benliklerine uygun oldukları için kendilerini otantik hissedebilirler. Cinsiyet klişeleri üzerine yapılan araştırmalar, sosyal normların ideal benliğe entegrasyonunun gerçek ve ideal benlikler arasında daha yüksek algılanan uyumluluk düzeyi verebileceğini göstermektedir (Wood, Christensen, Hebl ve Rothgerber, 1997).

İnsanların ne zaman durumluk otantik hissettikleri ile ilgili başka bir ilgili araştırma alanı da duygusal emekle ilgilidir. Hochschild (1983) bazı insanların, iş görevlerinin bir parçası olarak duygularını olmasa da duygu ifadelerini yönetmeleri gerektiğini (örneğin, “gülümsemeyle hizmet”) gözlemledi (akt. Lenton vd., 2003). Sonuç olarak, çalışanlar kendi duygularına yabancılaşmış hissedebilir ve buna bağlı olarak da otantiklik hissetmeyebilirler (Hochschild, 1983) (akt. Lenton vd., 2013). Ancak, otantik hissetmemeye yol açan başlı başına bir duygu düzenlemesi değildir, aksine, bir kişinin işinin gereği olarak insanları “idare etmek” iyidir inancıyla oluşan duygu düzenlemesidir (Wharton, 1999). Bu nedenle, dış baskı (özerklik eksikliği), sadece duygular ve davranış arasındaki bir tutarsızlık değil, otantik hissetmemenin kişisel deneyimi için önemli olabilir.

Öz belirleme teorisi (SDT; Deci ve Ryan, 2000; Ryan ve Deci, 2000) durumluk otantikliğinin özerklik ihtiyacını karşılanması rolüne değinmektedir. Ryan ve Deci (2000)’e göre kişinin kendi düşünce ve davranışlarına göre deneyim ve davranışlarını düzenleme ihtiyacı olan özerklik, istenen sonuçlara ulaşma konusunda yetenekli ve etkili hissetme ihtiyacı olan yetkinlik, başkaları ile ve diğerleri arasında bağlantı kurma ihtiyacı olan etkinlik önemlidir. Çünkü üç ihtiyaç da giderildiğinde hedefin içselleştirilmesini kolaylaştırır. Hedefin içselleştirilmesi ise otantiklik için varsayılan bir önkoşuldur (Sheldon ve Elliot, 1998).

Leary’nin (2003) ilişkisel ihtiyaçların tatmininin otantiklik deneyiminde çok önemli bir rol oynadığı yönündeki önerisine göre, doğal eğilimlerine göre davranarak kabul gören insanlar otantik hissedeceklerdir; bunun tersine, sosyal kabul almak için doğal eğilimlerine karşı çıkan insanlar kendilerini mutsuz hissedeceklerdir. Bu nedenle, otantikliğin, özerklik ve ilgili ihtiyaçların ortak memnuniyetinden kaynaklandığı düşünülmektedir (Lenton vd. 2013).

Otantik olmayan durumlar üzerinden durumların özelliklerden nasıl ayrıldığı incelendiği bir çalışmada (Sedikides, Slabu, Lenton ve Thomaes, 2017), gerçek benliğin, benliğin özünün ancak belli bir kesitte, belli koşullarda, başka bir deyişle durumsal olarak deneyimlenebileceğini, bu sebeple otantikliğin durumsal olarak ele alınması gerektiğini savunulmaktadır.

ABD, Çin, Hindistan ve Singapur’da yapılan bir çalışmada katılımcıların otantiklik özelliği puanlarının batı kültüründe daha yüksek olduğu fakat durum otantikliği deneyiminin kültürler arasında neredeyse benzer olduğu görülmüştür. Otantiklik özelliğindeki farklılaşma katılımcıların benlik yapıları ve düşünme tarzındaki kültürel farklılıklar ile açıklanmıştır (Slabu, Lenton, Sedikides ve Bruder, 2014).

Otantikliğin yapısını açık bir şekilde anlamak ve otantikliğe ulaşmayı kolaylaştırmak için otantikliğin bileşenleri ile durumsal korelasyonları incelenmiştir. İki ayrı alt çalışmayı içeren bu çalışmada durum otantikliği, otantikliğin alt boyutlarından otantik yaşam ve kendini yabancılaşma boyutları ile ilişkili bulunmuştur. Araştırmanın bir diğer sonucu ise durum otantikliği deneyimlemenin, daha fazla pozitif durum, enerji, gevşeme, ideal-gerçek benlik uyuşması, öz-saygı, akış ve gerçeklik için motivasyon ile ilişkili olduğunu göstermiştir (Lenton, Slabu ve Sedikides, 2016).

2.4.3. Otantikliğin Ölçümü

Durumluk Otantiklik kavramının çalışıldığı çalışmalarda genellikle madde sayısının azlığı, uygulama kolaylığı, geçerlilik-güvenirliğinin yeterli olması sebebiyle Wood(2008)'un 12 maddelik otantiklik ölçeği tercih edilmiştir (Lenton vd., 2013; Lenton vd., 2016; Sheldon vd., 1997). Bu sebeple bu araştırmada da aynı amaçla Wood'un ölçeği tercih edilmiştir.

Durumluk Otantiklik kavramında bireyin içinde bulunduğu durumda hissettiği otantikliğe odaklanılmaktadır. Durumluk Otantikliğin anlamını netleştirmek için bileşenlerinin ve durumsal ilişkilerinin incelendiği bir çalışmada “day reconstruction” yöntemi ile katılımcıların dünden itibaren gerçek yaşam bölümlerini değerlendirilmekte, bir diğer yöntemde ise katılımcılar bir akıllı telefon uygulaması ile kendileri oldukları-gerçek yaşam anlarını değerlendirilmektedir (Lenton, A. P., Slabu, L., ve Sedikes, C., 2016). Her iki değerlendirmenin sonuçları da Wood (2008)'in otantiklik ölçeğinin bileşenlerine (dış etkiyi kabullenme, kendine yabancılaşma, otantik yaşam) ve öz-saygı, akış vb. birçok bileşene göre değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda durum otantikliğinin Wood (2008)'in otantiklik ölçeğinin bileşenlerinden *otantik yaşam* ve *kendi kendine yabancılaşma* olmak üzere bağımsız iki bileşenle tanımlandığı bulunmuştur. Durumluk otantikliği kişilerin kişiliklerini oluşturduktan sonra, yetişkin yaşamında ihtiyaç duydukları bir duygu (otantik hissetme) olarak ele alınmaktadır (Lenton, A. P. vd., 2016).

Durumların insanlara seçimleri ile ilgili nasıl bir sinyal verdiğinin araştırılmasının durumluk otantikliği kavramsallaştırmak için önemli olduğu iddia edilen bir çalışmada otantikliği ortaya çıkaran durum türlerini açıklamak için “Çevreye Uygun Olarak Durumluk Otantiklik (SAFE)” modeli ortaya konmuştur. Bu modele göre otantiklik temelde bir kişinin kimliğinin bir bağlam içinde nasıl uyduyuyla ilgilidir. Bu modele göre durumluk otantiklik; kendi kendine uyum, hedefe uyum ve sosyal uyum olmak üzere 3 başlık altında incelenmiştir. Her bir uyum türünün, durumluk otantikliğe göre bireyin

yaklaşma veya kaçınma davranışlarını teşvik eden bilişsel akıcılığı, motivasyon akıcılığını ve sosyal akıcılığını kolaylaştırdığı savunulmuştur. Bu modelin bütün bir ölçeği olmasa da her bir uyum türü için duruma yaklaşma veya kaçınma davranışlarını ölçen maddeleri vardır. Buna göre katılımcılar genel yaşamlarını düşündüklerinde ne kadar otantik hissettiklerini ya da hissetmediklerinin sıklık derecesini* işaretler.

*Burada sıklık dereceleri (günde en az bir, haftada ikiden fazla, haftada bir, ayda ikiden fazla, ayda bir, neredeyse hiç, hiç) vb. şeklinde Likert tipi bir derecelendirme ile değerlendirilecektir. Katılımcıların otantik hissetme sıklık dereceleri bir cep telefonu uygulaması ile katılımcıların otantik hissettikleri ve otantik hissetmedikleri anlardaki sıklıkların değerlendirilmesi ile de bulunabilir ancak yeterli mali imkanın olmaması sebebiyle daha önce yapılmış çalışmalar arasından en pratik yöntem olan bu yöntemin seçilmiştir. Durumluk Otantiklik kavramının temelinde bireyin içinde bulunduğu durumların hissettiği otantikliği etkilediği varsayımı olduğu için yapılan ölçümlerde genellikle içinde bulunulan durum tanımlanmaya çalışılmıştır. Bu sebeple katılımcılar otantiklik deneyimlerini (Most me, Least me);- Kendini en çok otantik hissettiği durumu/toplantıyı ve kendini hiç otantik hissetmediği durumu/ toplantıyı tanımlar.

-Katılımcıların otantiklik deneyimlerine eşlik eden tatmin edilen temel psikolojik ihtiyaçların neler olduğu bulunur.

-Otantik kişilik özelliğinin kişinin otantiklik deneyiminin sıklığı ile ilişkisi değerlendirilir.

-Otantiklik deneyiminin sıklığının bireyin problem çözme becerisi ile ilişkisi bulunur.

-Çeşitli durum örnekleri verilerek (örneğin bir mekana bağlı olarak) resimli bir ölçüm ile bireylerin hissettikleri otantikliği işaretlemeleri yönergesi verilir. Otantiklik deneyimlerini değerlendirmeye alternatif olabilecek bu yöntemde daha önce katılımcılardan alınan otantik durum örnekleri kategorilere ayrılarak seçenekler halinde sorulabilir.

Ek 1*: Durumluk Otantiklik (Resimli / RSOS)

*Kişisel bilgi formu içinde yer verilmiştir.

Talimatlar: Aşağıdaki görüntü, gerçek benliğiniz ile şu an bulunduğunuz kişi arasındaki çeşitli mesafeleri gösterir. Aşağıdaki resme bakın, lütfen gerçek benliğiniz ile mevcut benliğiniz arasındaki mesafeyi temsil eden bir çift daire seçin.

Hangi resim en iyi haliyle şu anda gerçek halinize ne kadar yakın hissettiğinizi temsil ediyor?

2.5.Otantik İle İlgili Diğer Çalışmalar

Güç deneyimi ve otantikliğin öznel iyi-oluşa etkisinin araştırıldığı bir araştırmada otantiklik hissi arttıkça öznel iyi oluşun da arttığı, gücü deneyimlemenin öznel iyi-oluşu pozitif etkilediği, otantikliğin ise bu etkide aracı rolü olduğu bulunmuştur (Kifer, Heller, Perunovic ve Galinsky, 2013).

Otantikliğin alt boyutları ile öz-saygı, psikolojik ve öznel iyi-oluş arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada otantikliğin her bir boyutunun öznel ve psikolojik iyi oluş ile pozitif yönde anlamlı bir ilişkisi olduğu bulunmuştur (Wood, Linley, Maltby, Baliousis ve Joseph, 2008).

Ergenler üzerinde yapılan bir çalışmada otantikliğin iyi oluşu geliştirdiği, otonomi için gerekli olan temel psikolojik ihtiyaçlardan olan yetkinlik ve ilişki kurma ihtiyacını karşıladığı ve ihtiyaçların karşılanması ile iyi oluş arasındaki otantikliğin aracı rolü olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara dayanarak otantikliğin pozitif genç girişiminde yaygın bir güç olabileceği öne sürülmüştür (Thomaes, Sedikides, Bos, Hutteman ve Reijntjes, 2017).

Değer yargılarının gerçek benlik algısı üzerine etkisinin incelendiği bir araştırma birbirine bağlı üç aşamadan oluşmuştur. İlk aşamada insanların, ahlaki açıdan iyi olduklarını düşündükleri davranışlarda, kötü olarak gördükleri davranışlardan çok gerçek benliklerinin yansımaları gördüğü bulunmuştur. İkinci aşamada ise aynı etkinin tekrar ettiği ve başkalarının benliğini kendi değer değer yargıları olarak gördükleri bulunmuştur. Üçüncü aşamada ise benliğe ilişkin bu bakış açısının bazı özel zihinsel durumlardan (duygular, inançlar vb.) bağımsız olduğu bulunmuştur. Araştırmanın sonuçları değerlendirildiğinde başkaları hakkında düşünürken kötü sonuçları benliğin dışındaki faktörlere atfetme eğiliminde olan insanların temelde gerçek benliklerine olan olumlu bakış açıları olduğu, otantiklik deneyiminin olumlu benlik anlayışını desteklediği ileri sürülmüştür (Newman, Bloom ve Knobe, 2014).

Katılımcıların otantiklik ve otantik olmama deneyimlerinin karşılaştırıldığı beş deneyi içeren bir araştırmada katılımcılar kendi benliklerine sadık olmayı bir erdem olarak değerlendirirken, aksi durumları ahlaksız ve saf olmayan durumlar olarak değerlendirmişlerdir. Sonuçların değerlendirilmesinde otantikliğin ahlaki bir durum olduğu ileri sürülmüştür (Gino, Kouchaki ve Galinsky, 2015).

İnsanların olumlu davranışlarının olumsuz davranışlarından daha otantik olduğu sonucuna varmaya eğilimli olup olmadıklarının araştırıldığı iki aşamadan oluşan bir deneysel bir

çalışma yapılmıştır. İlk aşamada, katılımcılar olumlu veya olumsuz bir kişisel özellik belirleyerek bu özelliği yansıtan geçmiş davranışların gerçekliğini değerlendirmiş, ikinci aşamada ise otantik olarak yaptıkları ve yapmak istemedikleri olumlu ve olumsuz davranışları sergilediklerini hayal etmişlerdir. Davranışların nesnel gerçekliği kontrol edilse bile katılımcıların davranışlarının gerçekliğine ilişkin değerlendirmelerinin davranışlarının değerine ilişkin algılarının etkisinde kaldığı bulunmuştur. Sonuçlar değerlendirilirken ilerleyen çalışmalarda otantikliğin atfedilen olumlu sonuçlara ne derece katkıda bulunduğunu belirlemek için otantiklik ve pozitifliğin birbirinden ayrılması önerilmiştir (Jongman-Serenio ve Leary, 2016).

2.5.1.Otantiklik ve Ebeveyn Tutumları

Ebeveynler çocuklarını yetiştirirken farklı tutumlara sahiptir. Ebeveyn tutumu, anne ve babanın psikolojik eğilimleri doğrultusunda gelişen, onların bilinç dışı gereksinimlerini yansıtan davranışlardır. Bu çalışmada Baumrind (1967)'e göre tutumlar genel olarak 4 başlık altında toplanabilmektedir.

- a) Demokratik ebeveyn: Çocuklarını bağımsız olmaya teşvik eder, yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirirler. Sözlü iletişime izin verirler. Çocuğa karşı sıcak ve ilgilerini hissettirirler.
- b) Otoriter ebeveyn: Çocuklarını kontrol ederler, katı kurallar koyarlar ama çocuklarını dinlemezler. Çok az sözlü iletişime olanak verirler.
- c) Hoşgörölü ebeveyn: Çocuklarıyla çok yakından ilgilenir ama onlardan pek bir şey istemez, pek kural koymaz. Çocuklarının her istediklerini yapmalarına izin verirler.
- d) İhmalkar ebeveyn: Çocuğun yaşamıyla son derece ilgisizdir. Çocuklarına yaşamlarının diğer yönleri çocuklarından daha önemli gibi hissettirirler (Santrock, 2017).

Kernis (2003b)'e göre çocuğun farkındalığına en çok zarar veren değişim, çocuğun içsel deneyimlerini görmezden gelen, hatta bunu cezalandıran ebeveyn türü olabilir. Çocuklar çok fazla enerjiye sahiptirler ve bu enerji onların kesintisiz hareket etmesini sağlayabilir. Ebeveynler için onlara uyum sağlamak zor olabileceği için kendi rahatları için onları durmaya zorlayabilirler. Bir çocuğun içsel deneyimlerinin sürekli olarak cezalandırılması veya içinde bulunduğu durumun içsel deneyimiyle olan çelişkisi, çocuğun deneyimlerinin ebeveynin lehine görmezden gelmesine veya göz ardı etmesine yol açabilir.

Kernis (2003a)'e göre ebeveynler çocuklarının iç deneyimlerini açıkça reddettiklerinde, aslında onların gelişmekte olan otantikliğine zarar vermektedir. Çocuklar ebeveynleri tarafından "ebeveyn standartlarına uyma" konusunda baskılanmış hissettiğinde otantiklik zayıflayacak, koşullu benlik algısı gelişecektir. Çocuklar kendi içsel deneyimlerinin doğrulandığını hissettiğinde ise daha otantiklikleri ve öz-saygıları gelişecektir.

Ryan (1993), insanın bilişsel ve sosyal gelişimi içerisinde eğilimlerinin çoğunun sosyal koşullara bağlı ortaya çıktığını öne sürmektedir. Ryan (1993)'e göre özerklik, yeterlilik ve ilişkiselliğin ifadesini destekleyen sosyal bağlamlar, nihayetinde bireylere bir birlik ve tutarlılık duygusu veren psikolojik besinler sağlar. Böylece birey toplum için önemli uygulamaları yaşamıyla bütünleştirir ve diğerleriyle otantik bağlar geliştirebilir. Ryan (1993)'e göre bireyin çocuklukta ve ergenlikte yaşadığı otantiklik ile ilgili yaşadığı güçlükler, ilerleyen yaşamında öz-saygısının gelişimiyle bağlantılı olarak vereceği bireysel seçim ve kararlarını da etkileyecek öz-saygı anlarıdır. Bu güçlükler de farklı şekillerde olabilir. Örneğin ebeveynler çocuklarının durumunu kendi perspektiflerinden ele alabilir ve bu da çocukların kendi deneyimlerine zıt olabilir. Bu durumda bazı çocuklar kendi deneyimlerini görmezden gelerek otantiklik ile ilgili güçlük yaşayabilirler. Bazıları da kendi deneyimlerini reddetmese bile iyi olan ne ise ona göre davranabilirler. Her iki durumda da başkalarının bilgilerini ve bakış açılarını kendi deneyimlerinden daha çok önemsemiş olurlar. Ancak kendi deneyimleriyle başkalarının bilgileri ve düşünceleri arasında tutarsızlık olabildiğini fark eden, kendi deneyimlerini reddetmeden de davranabileceğini, bundan başka da alternatiflerin olduğunu fark eden birey kendine karşı dürüst olabilir ve içsel dünyasını keşfedebilir.

Kernis ve Goldman (2006) 'e göre çocuklarda ve genç yetişkinlerde otantikliğin gelişimini teşvik eden veya zayıflatan ebeveyn özelliklerini incelemek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Kernis ve Goldman (2006) sıcak ve destekleyici olan otoriter ebeveynlerin (anne ve babaların) çocuklarının otonomilerini güçlendirerek onların kendi seslerine izin veren; çocukların kendi bakış açılarına, arzularına, motivasyonlarına ve daha fazlasına dürüst olmasını sağlayarak öz-denetimlerinin gelişimini destekleyen ebeveynlerin davranışlarının yüksek otantiklikle ilişkili olduğu bu davranışların otoriter ebeveyn davranışlarından olabileceği, buna bağlı olarak yüksek otantikliğin otoriter ebeveynlik stilinden alınan yüksek puanlarla ilişkili olduğu tahmin etmiş, otoriter ebeveyn puanı yüksek olanların toplam otantiklik puanlarının, farkındalıklarının ve tarafsız işlemelerinin yüksek olacağı düşünmüşlerdir. Ancak tahminin tersine çalışmaların sonucunda otoriter ebeveynler

çocukların otonomi ve kendi seslerini görmezden gelmiş, kendi beklentilerine göre güç ve kontrol uygulamışlardır. İzin verici ebeveynler ise her ne kadar sıcak ve hoşgörülü olsalar da çocukların ihtiyaç duydukları desteği sağlamayıp yalnızca onları kendi kararlarıyla bırakmışlardır. Sonuç olarak şaşırtıcı biçimde otoriter ebeveynlik ile otantiklik arasında ilişki bulunmamış, izin veren ebeveyn stilleri düşük otantiklik ile ilişkili olduğu bulunmuştur.

Araştırmanın sonucunda ebeveynlerin özerkliği destek ve kontrolünün, çocukların ve ergenlerin otantiklik işlevlerini geliştirmelerinde ya da baltalamalarında anahtar unsurlar olduğuna düşünülmüş ancak bunun gösterilmesi için gelecekte araştırmalar yapılması önerilmiştir.

Kernis, Brown ve Brody (2000)'in yaptığı bir çalışmada ebeveynlerin ilişki biçimlerinin çocukların öz-saygılarının istikrarı ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Çocukların ebeveyn-çocuk iletişim modellerinin birçok yönüne ilişkin algılarının (özellikle babalara yönelik) bağlamsal olarak öz-değer duygularındaki dalgalanmalar ile ilişkili olduğu bulunmuştur.

2.5.2.Otantiklik ve Sosyal Medya

Hoang, Liu, Pratt, Zheng, Chang, Roughead ve Li (2018)'nin yaptığı bir araştırmada bilinmeyen potansiyel olumsuz ilaç etkilerini (reçetesiz, bilinçsiz ilaç kullanımı gibi) belirleme konusunda sosyal medya paylaşımları umut verici bir açık veri kaynağı olarak görülmüş, kullanıcıların paylaşımlarındaki olumsuz ilaç etkileri ile ilgili durumlar incelenmiştir. Bu araştırmada otantiklik, bir paylaşımın gerçek bir hastadan olup olmadığını belirtmek için kullanılmıştır. Bu da paylaşımlardaki kullanılan cümle yapıları (birinci kişi zamirleri, duygular), tedavinin uygulanmasına dönük deneyimler vb. dikkate alınmıştır. Araştırma bulguları kullanıcıların paylaşım içeriklerinin otantikliği ve kullanıcıların güvenilirliğinin dikkate alınmasının olumsuz ilaç etkilerinin tespitini geliştirdiği göstermiştir.

Reinecke ve Trepte (2014)'in sosyal ağ siteleri (Social Network Sites-SNS) bağlamında otantiklik ile psikolojik iyi oluşun karşılıklı etkileşimini araştırdıkları bir araştırmada, sosyal ağ sitelerindeki otantikliğin öznel iyi oluşa önemli ölçüde katkıda bulunduğu ve olumlu etki, olumsuz etki ve yaşamdan memnuniyet üzerinde önemli boylamsal etkiler gösterdiği bulunmuştur.

Trepte ve Reinecke (2011)'a göre insanlar sosyal medyada kendilerine sosyal ve psikolojik olarak (bu bir illüzyon olabilir) gizli ve güvenli bir alan yaratırlar. Bu çevrimiçi güvenli alanlar insanlara otantikliği deneyimleme şansı sunar. İnsanlar sosyal medya kullanırken

psikolojik olarak kendilerini güvende ve iyi hissettiklerinde bilgilerini kendileri paylaşabilir. Psikolojik olarak mahremiyetini koruma, otantik ve iyi olma hissi bilgi mahremiyetinin önüne geçebilir.

SMI (Social media influencers –SMIs) - marka ortaklığı gözlemlerine, SMI görüşmelerine ve bu veri kaynaklarının karşılaştırılmasına dayanan nitel bir araştırmada (Audrezet, De Kerviler ve Moulard, 2018), sosyal yetkiye sahip olan internet ünlülerinin otantikliğinin pazarlama ve yönetimde ne gibi bir etkisi olduğu araştırılmıştır. Çalışma sonunda tutkulu otantiklik ve şeffaf otantiklik olmak üzere iki otantik yönetim stratejisi sunulmuştur. Araştırma sonuçlarının hem SMI'lara hem de pazarlamacılara, SMI'ların otantikliğini korurken kazan-kazan ilişkileri kurmak için birbirleriyle en iyi nasıl ortaklık kuracakları konusunda rehberlik edebileceği belirtilmiştir.

Scott (2015), sosyal medya kullanımı, çevrimiçi video, mobil uygulamalar, bloglar ve bunun gibi kullanıcılara doğrudan ulaşacak yaygın pazarların nasıl kullanılacağını anlattığı kitabında blogları kişilerin ve kuruluşların fikirlerini piyasaya sürmek için kullandıkları bir araç olarak tanımlamıştır. Scott (2015) blog okuyucularının akıllı blog yazarları tarafından paylaşılan bilgileri gerçek bulduğu ve bu yolla kurulan iletişimin otantik iletişimin kanallarından biri olduğunu belirtmektedir.

Liang (2013), otantik iletişim deneyimi olarak haber yazma ve medya kullanımının yabancı dil öğrencilerinin ilgi alanlarını keşfetmesi için bir pedagojik araç olabileceğini düşünmüştür. Yaptığı araştırmada üniversite öğrencilerinin sanal dünyanın “İkinci Yaşam” ı üzerine yaptığı çalışmalardaki söylemleri (1) gazetecilik başlıkları, (2) gazetecilik sözlüğü, (3) gazetecilik organizasyonu ve (4) gazetecilik tarzı başlıkları altında incelemiştir. Katılımcıların “Second Life” tarafından desteklenen medya söylemlerinin, ses ifade etme ve geri bildirim alışverişi için gerçek bir bağlam sağladığı görülmüştür. Sonuçlar, kendi yüzünü korurken gerçek düşünce ve duyguları paylaşılması ve değiştirilmesinin, yeni veya farklı bakış açılarından daha özlü, ilgi çekici, açık ve ilgili haber yazmayı kolaylaştırdığını göstermiştir. Buna göre yabancı dil öğretiminde bilgisayar aracılı işbirliğine dayalı öğrenme programları tasarlarken öğrencilerin kendi akranları ve diğer uluslararası konuşmacıların otantik katılımını desteklemek için çeşitli içerikler, bağlamlar, amaçlar ve kitlelerin otantiklik açısından yeniden değerlendirilmesi önerilmiştir.

Sutherland (2020)'ın çiftlik tabanlı bilgisayar ve video oyunlarının kültürel üretim siteleri olarak nasıl hareket ettiğini araştırdığı bir araştırmada, çiftlik oyunlarında insanlara otantikliğin farklı formlarının sunulduğu ve bunun incelenmesi gerektiğini belirtilmektedir.

Çalışmada huzurlu çiftlik hayatı ve mutlu (evcil hayvan) hayvancılık hayallerinin, '*referans otantiklik* (referential authenticity)' ve '*etkili otantiklik* (influential authenticity)' (hayvanlara daha yüksek bakım çağrısı) ile hitap eden duygusal karşılaşmalarla güçlendirildiğini iddia edilmiştir. Buna karşılık, topluluk etkileşimlerinin '*doğal otantikliğe* (natural authenticity)' hitap ettiği, insan oyun karakterlerini 'gerçekten' oldukları gibi (babalıktan travma sonrası strese kadar değişen yaşam sorunları ile uğraşan kusurlu bireyler) kademeli olarak ortaya çıkardığı ve oyuncularını komşularını desteklemeye çağırmak için '*etkili otantikliğinin* (influential authenticity)' kullanıldığı öne sürülmüştür. Bu tanımlardan anlaşıldığı üzere bu çalışmada otantiklik olgusal anlamda kullanılmıştır. Ancak bir şekilde oyunlar üzerinden bile insanların otantik olma deneyimi bilinçli ya da bilinçdışı aradıklarını düşünebiliriz.

2.5.3.Otantiklik ve Coğrafya

Yaşanılan yer ve dolayısıyla coğrafya ile ilgili olarak dilin otantik konuşmayı etkileyen bir faktör olarak ele alınıp incelendiği bir çalışmada yerel bir konumdaki birinin konuşmacı otantikliği değerlendirilmiş, yerel bir kültürde yetişmiş kişilerin karma kültürlere ve dillere maruz kalmış kişilere kıyasla dillerinin daha otantik olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Eckert ,2003). Bu sonuç yerel bir kültürde yetişen kişilerin dillerini yabancı dillerin etkilerinden korudukları için dillerinin daha otantik olduğu, otantik dilin durağanlığı ima ettiği yorumunda bulunulmuştur.

Karrebæk, Stæhr, ve Varis (2015), Facebook'ta profil oluşturarak farklı dil, yer ve geçerlilik/meşruluk ilişkisini araştırdıkları çalışmalarında hareketlilik(mobility), sosyal medya ve otantikliği de değerlendirilmişlerdir. Araştırma sonucunda ortamın yerel özellik taşımamasına ve izleyicilerin farklı yerlerde ikamet etmesine rağmen belirli bir coğrafi konumun aidiyet, meşruiyet, yükümlülük ve otantikliğin inşasında merkezi bir rolü olduğu bulunmuştur. Çalışmada otantikliğin ideolojik bir anlayış olduğu, farklı boyutlarının ağırlık ve önemlerinin de farklı olduğu, özetle otantikliğin farklı dereceleri olabileceği gibi sınırlarının da olduğu belirtilmiştir.

Baker ve Kim (2018), dil kullanımı, etnik görünüm, gülümseme ve müşterilerin otantiklik ve memnuniyet algılarını arasındaki ilişkiyi araştırdıkları araştırmalarında denekler arasında iki deneysel tasarım çalışması kullanmışlardır. Ayrıca, sosyal hizmetler alanındaki çalışanlar ve diğer müşteriler odak müşteri deneyimini etkileyebileceğinden, bu araştırma iki ayrı çalışmada yürütülmüş, hem çalışan hem de diğer müşteri algıları incelenmiştir. İki

çalışmadan elde edilen sonuçlar, etnik görünüm ve gülümsemenin müşterinin otantiklik ve memnuniyet algılarını önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Çalışanlar tarafından konuşulan dilin de müşterilerin otantiklik algılarını da önemli ölçüde etkilediği bulunmuştur. Bu araştırma aynı zamanda incelenen beden dilinin her iki unsurunun (etnik görünüm ve gülümseme) otantiklik algılarının önemli göstergeleri olduğunu bulmuştur. Buna ek olarak, araştırma gülümsemenin beden dili unsurunun hem çalışan-müşteri hem de müşteri ve diğer müşteriler arasında uyum sağladığını desteklemektedir.

Bir şekilde insanlar iş-performans sektöründe bile olsa otantik olanı kendine özgü olan yani etnik olanla eşleştirerek deneyimlediği düşünüldüğünde nereye ait olduğumuz, oranın izini taşıyıp taşımadığımız otantiklik algısı açısından önemli bir fark yaratıyor gibi görünüyor. Sadece bireysel olarak gerçek benlik deneyimi değil etnik grubun değerleri açısından bir otantiklik deneyimi de olsa önemli bir kavram olan ‘otantikliğin’ daha fazla araştırılması gerektiğini düşündürüyor.(Tartışmada yer verilebilir)

2.5.4.Otantiklik ve Bilinçli Farkındalık

Sheldon, Ryan, Rawsthorne ve Ilardi (1997), araştırmalarında psikolojik otantiklik ve öznel iyi oluşu beş büyük kişilik özelliği bağlamında karşılaştırmalı olarak incelemişlerdir. Beş büyük kişilik özelliğin de göreceli olarak otantiklik ile ilişkili olduğu; yani katılımcıların kendilerini daha otantik hissettikleri rollerin nispeten daha uyumlu, vicdanlı/sorumlu ve deneyime açık roller olduğu bulunmuştur.

Zheng, Sun, Huang ve Zou (2019) farkındalığın (mindfulness) otantiklik ve öznel iyi oluş arasındaki bir yolu açıklayıp açıklayamayacağını araştırmak amacıyla kesitsel bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonuçları yüksek otantikliğin daha yüksek farkındalık ve daha yüksek öznel iyi oluş ile ilişkili olduğunu ve farkındalığın tanımlanması ve harekete geçirilmesi ile ilgili iki farkındalık yönünün çoğunlukla otantiklik ve öznel iyi oluş arasındaki ilişkiyi açıkladığını göstermiştir. Bulgular yorumlandığında, farkındalıkla davranmak otantik kendini ifade etme ile daha alakalı olabileceği ve kişinin iç durumunu tanımlamanın otantik kendini tanıma ile daha ilişkili olabileceği öne sürülmüştür. Brown ve Browb ve Ryan (2003), otantiklikle benzer olarak farkındalığın da öznel iyi oluş için önemli bir rolünün olduğunu incelemişlerdir. Araştırmalarında Bilinçli Dikkat ve Farkındalık Ölçeğini geliştirmişlerdir. Ölçeğin örnekleme çalışması hem düzenleyici hem de durum farkındalığının kendi kendini düzenleyen davranışı ve olumlu duygusal durumları öngördüğünü göstermiştir.

Otantiklik ve farkındalığın sözel savunuculuğu ne ölçüde ön gördüğünün incelendiği araştırmada otantik işlevsellikteki ve farkındalıktaki bireysel farklılıkların sözel savunmasızlıktaki bireysel farklılıklarla ilişkili olduğu bulunmuştur. Özellikle, bireylerin otantikliği ve farkındalığı ne kadar yüksek olursa, o kadar az sözel savunuculuk gösterirler. Yapılan ek analizler otantiklik ve sözel savunmasızlık arasındaki ilişkinin dolaylı olduğunu ve farkındalığın aracılık ettiğini ortaya koymuştur (Lakey, Kernis, Heppner ve Lance, 2008).

Leroy, Anseel, Dimitrova ve Sels (2013) 'ın yaptığı kesitsel ve boylamsal araştırmada farkındalık, otantik işlevsellik ve iş katılımı arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Katılımcıların işe katılım durumları, farkındalıkları ve otantiklikleri hem mevcut durum içinde incelenmiş, hem de “altı bilinçli farkındalık eğitimi (six mindfulness trainings)” - verilmiş ve eğitimden önce, sonra ve eğitimden 4 ay sonra ölçümler yaparak boylamsal olarak incelenmiştir. Sonuçlar, kişinin kendisinin farkında olması ve kendini buna göre düzenlemesi olarak tanımlanan otantik işlevselliğin, her iki durumda da bilinçli farkındalık ve iş katılımı arasındaki ilişkiye aracılık ettiğini göstermiştir. Kesitsel ve boylamsal sonuçlar arasındaki tek fark, otantik işlevselliğin dinamik süreci için bilinçli farkındalığın iş katılımı üzerindeki etkilerine tam olarak aracılık etmesidir. Sonuçlar yorumlandığında işe daha fazla katılım göstermek için işle ilgili etkinliklerin içselleştirilmesi ve bilinçli olarak bunlara katılmayı seçilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Bununla birlikte, bir durum bağlamındaki ilişkiler için, bir faaliyete tam anlamıyla katılmanın deneyimin kalitesini arttıracığı önerilmiştir.

Düşüncenin, kişinin düşünce, duygu ve davranışlarına ilişkin içsel bir farkındalığın, bireylerin kişinin “gerçek” benliğinin daha fazla farkında olmalarına yardımcı olduğu gerçeği ile ilgili olduğunu tahmin ediyoruz (Brown ve Ryan, 2003).

Bu ilişkileri hem statik hem de dinamik olarak test ettik, hem enine kesitsel olarak çalıştıklarını hem de değişkenlerin bir farkındalık eğitimi boyunca değiştiğini gösterdik. Statik ve dinamik sonuçlar arasındaki tek fark, otantik işlevselliğin dinamik süreci için dikkatin iş katılımı üzerindeki etkilerine tam olarak aracılık etmesidir: işinize daha fazla dahil olmak için işle ilgili etkinlikleri içselleştirmeniz ve bilinçli olarak bunlara katılmayı seçmeniz gerekir. Bununla birlikte, statik ilişkiler için, farkındalık katılımı artırabilir, çünkü biri faaliyette daha “tamamen oradadır”, bu da deneyimin kalitesini artırır.

2.5.5.Otantiklik ve Sanat

Eracar (2013), terapide sanatın bir gereç olarak kullanılmasının, bireyin kendini keşfetmesine ve içsel olan deneyimi dışa vurmasını sağlamasına yardımcı olduğunu tartıştığı kitabında sanatın kişinin bastırdığı ve dışladığı geçmiş yaşamın kalıntılarıyla yüzleşmesine yardımcı olduğuna değinmektedir. Otantikliğin ‘benliği olumlu ve olumsuz yönüyle benimsemek’ tanımı düşünüldüğünde sanatın benliği her haliyle ortaya koymak adına sanatın yardımcı etkisi olabileceği düşünülebilir. Eracar (2013) Moreno’nun yaratıcılık üzerine fikirlerine referans vererek yaratıcılığın aslında doğumla ifade kazandığını belirtmektedir. Doğumla gelen bu yaratıcılığın, daha sonrasında içinde yaşadığımız toplum normları ile törpülenerek yaşadığımız kültüre ayak uydurabilmek adına eksildiğini söylemekte, insanın kendi gibi olmaktan vazgeçerek toplumun ve alt kültürün isteklerine göre davrandığını vurgulamakta, bastırılmış ve dışlanmış yaşantıların sanat için bir kaynak olduğunu belirtmektedir. Bireyin bulunduğu ortam ve sosyal normlar yüzünden her zaman hissettiği gibi davranmadığına değinmektedir. Kimi zaman bu duyguları ertelediğimize kimi zaman ise bastırdığımıza vurgu yapmaktadır. Öteki kişinin sevgisi ve saygısını korumak, var olan sosyal statümüzden ödün vermemek adına birtakım ket vurmalarından söz etmektedir. Çoğu zaman uyumlu olmak için bastırdığımız duygu ve/veya düşünceyi bilinçdışına ittiğimizden söz ederek bu bastırma ile ruhsal rahatsızlıkların ortaya çıktığına değinmektedir. Sanatın içeriğinin ise bu bastırılan malzeme ile olan ilişkisine vurgu yapmaktadır. Sanatın bu yolla iç ve dış dünyanın birbirine temasını kolaylaştırdığını belirtmektedir. Bu bireyin hem özünden uzaklaşmasına hem de yaratıcı becerilerini kaybetmesine yol açan bir durumdur. Eracar (2013) bu durumun sanat ile tekrar kazanılabileceğini ve bireyin kendi istek ve arzuları doğrultusunda hareket etmesinin yolunun sanattan geçtiğini belirtmektedir. Sanat ile terapinin hedefini ise bir şekilde ketlenmiş bu yaratıcılığın yeniden elde edilmesi olarak tanımlamaktadır. Eracar (2013) aynı zamanda terapi yapan psikologlara ilişkin olarak kendi sınırlarını, benlik kavramlarını da gözden geçirmiş ve çalışmış olmalarının her zaman olumlu etkisi olduğunu tartışmaktadır. Terapistin yaratıcılığın sürece olan etkisine ve önemine değinmektedir. Buradan hareketle bir şekilde kendini çalışmış kişilerin bir başkasının ‘true self’ deneyimine yardımcı olabileceğini söylenebilir. Eracar (2012), psikoterapinin bireye yönelik amacına ilişkin bir iyileştirme, bireyin kendini daha iyi hissetmesi ve yaşamın zorluklarına karşı tahammüllünün artması şeklinde bir tanımlama yapmaktadır. Benliğin oluşumu esnasında sosyal ben yaratmak adına karşılaşılan engellerin ardından bastırılan, geri kalan kısımlara

dair sanatın onarıcı etkisinden söz ederek benliğin bu törpülenen yanlarını ortaya çıkarmadaki etkisini tartışmaktadır.

“İlk olarak karakter. Yaşadığımız toplumda bir kimsenin canlandırdığı karakter ile benliği aşağı yukarı aynı şey kabul edilir ve karakter-olarak-benlik genellikle ona sahip olanın vücudunda, özellikle de vücudun üst kısımlarında bulunan bir şeymiş, kişiliğin psiko-biyolojisinde bir nodülmüş gibi görülür. Bu görüşün hepimizin sunmaya çalıştığı şeyin örtük bir parçası olduğunu ama tam da bu yüzden sunumuna ilişkin kötü bir analiz teşkil ettiğini düşünüyorum. Bu çalışmada, sahnelenen benlik, sahnede belli bir karakteri canlandıran bireyin başkalarına vermeye çalıştığı (genellikle güvenilir) bir imaj olarak kabul edilmiştir. Her ne kadar bu imaj bir kişi ile ilgili olarak oluşturulsa ve böylece o kişiye bir benlik atfedilmesini sağlasa da, bu benlik ona sahip olandan değil, onun tüm eylemlerinin toplamından gelir, olayların şahitlerce yorumlanmalarına imkan veren nitelikleri tarafından yaratılır. Doğru şekilde düzenlenmiş ve canlandırılmış bir sahne, seyirciyi canlandıran karakterleri bir benlik atfetmeye yönlendirir, ama bu atf- bu benlik- ortaya konulan sahnenin nedeni değil ürünüdür. Buna göre, canlandırılan bir karakter olarak benlik, belli bir yeri olan, esas kaderi doğmak, büyümek ve ölmek olan organik bir şey değildir; sergilenen bir sahneden dağınık olarak doğan bir dramatik etkidir ve tipik sorun, asıl kaygı, inandırıcı olup olmayacağıdır. Winnicott (1971)’a göre bir çocuk ya da yetişkin ancak oynarken ve sadece oynarken yaratıcı olabilir ve bütün kişiliğini kullanabilir; birey de kendini ancak yaratıcı olduğunda keşfedebilecektir. Kendilik arayışının yaratıcılıktan bağımsız değildir. Hem yetişkinlerle hem çocuklarla çalışırken kendiliğin ancak yaratıcı bir konum alındığında ortaya çıkar. Winnicot (1965)’e göre canlı olmaya ait olan ne varsa yaratıcı olmak ile ilişkilidir. Dış gerçekliği nasıl yorumladığımız, kendiliğimizi nasıl kurduğumuz bunun çerçevesinde gelişir. Birey hasta olmadığı ya da yaratıcı süreçlerini boğan çevre faktörleri tarafından engellemediği sürece yaratıcı olabilir. Winnicott, (1968)’ a göre bireyin yaratıcı yaşamak amacının tamamen yok edilemeyeceği ve en aşırı boyun eğme durumunda, sahte bir kişilik kişiliğin oluştuğu durumda bile derinlerde bir yerde yaratıcı ya da insana özgü olduğu için tatmin edici olan gizli bir hayatın varlığını sürdürdüğü olasılığını göz önünde bulundurmak gerekir. Bu tür bir hayatın tatmin edici olmayışının ölçüsü gizli olması deneyimler yoluyla zenginleştirmemesidir.

Kaya (2018), psikanalitik açıdan edebiyat söyleşilerine yer verdiği kitabında sanatın herkesin sahip olduğu gerçeklikle değil, bireylerin sahip olduğu bir gerçeklik ile ilgili

olduğunu belirtmektedir. Kaya (2018)'e göre, sanat eserinin kendisinden başka bir yolla ifade edilemez, açıklanamaz, özetlenemez; kendisinden başka hiçbir şey onu temsil edemez. Buna göre kişinin sahip olduğu benliği ve onu yansıtan gerçekliği de anlatma yolunun sanattan geçtiğini düşünülebilir.

2.5.6.Otantiklik ve Problem Çözme Becerisi

Otantikliğin gelişimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında otantikliğin kişinin ilk yaşantıları, bu yaşantılara ilişkin sembolize farkındalığı ve diğer davranışları arasındaki uyum derecesi ile sağlandığı görülmektedir (Wood vd., 2008). Problem çözme becerisi kişinin doğduğu andan itibaren karşılaştığı hemen her olayda ihtiyaç duyduğu bir beceridir. Kişinin karşılaştığı durumlarda kendi düşünce, davranış ve değerleri ve bulunduğu durumun gerektirdiklerinin uyumlu olmadığı durumlarda otantik davranışta bulunmanın kişi için bir problem haline gelebileceği düşünülebilir. Problem çözme becerisi ve otantiklik arasındaki ilişkinin incelenmesinin kişinin sahip olmak istediği hayatta ihtiyacı olan becerileri geliştirmesine yardımcı olabileceği düşünülebilir. Alan yazın incelendiğinde doğrudan otantiklik ve problem çözme becerisi üzerine korelasyonel, deneysel, ilişkisel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışmanın mevcut bilgi birikimine katkıda bulunarak yapılacak başka çalışmalar için de kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir.

2.6.Problem Çözme Becerisi

İnsan faaliyetlerinin çoğu problem içerir. Yeni öğrenilen bir matematik konusuna ait problemleri çözmek, satrançta bir sonraki hamlede nasıl hareket edileceği, yoğun bir trafikte eve ulaşmaya çalışmak, bir mimar olarak ödüllü bir bina tasarlamaya çalışmak... Tüm bu örneklerin ortak noktası, ulaşılacak bir hedefin (matematik problemini çözme, doğru hamleyi yapma, kısa zamanda eve ulaşma, bina tasarlama) ve bu hedefe ulaşan çözümün henüz bilinmediğidir. Problemlerle ilgili çözüm zihinde zaten varsa (örneğin bir yetişkinden 5'i 7 ile çarpması istenirse), çözülmesi gereken bir problem de yoktur. Problem çözme, kişinin gerçekleştirmek istediği bir amaç, amaca ulaşmak için bir yöntem belirlediği, bu yöntemi uyguladığı ve sonucun başarısını değerlendirdiği süreçtir (Novick, 2016). Problem çözme, istenen bir duruma veya hedefe ulaşmak için becerilerin kullanımını içeren karmaşık bir zihinsel süreçtir. Çeşitli alanlarda yapılan araştırmalar, etkin problem çözme için bağlam ve deneyimin önemini ortaya koymuştur (Keith, 2013).

Dört ana teorik fikir, yetişkinlerin günlük problem çözme araştırmalarına rehberlik etmiştir.

Bağlamcılık (Contextualism) (Berg ve Sternberg, 1985) veya neo-işlevselcilik (neo-functionalism)'e göre Bir problemin çözümlenebilmesinde problem çözme becerilerinin yüksek olması kadar bireyin karşılaştığı problemin çözümünde kendini ne kadar sorumlu hissettiği de önemlidir. Eğer birey problemi değerlendirirken problemin çözümünü kendisi için bir görev olarak görmüyorsa çaba göstermeyecektir. Bu sebeple her bireyin günlük yaşam zorluklarını yönetme konusundaki etkinliğini gerçekten ölçmek için, birey için en sık ortaya çıkan ve en değerli olabilecek bazı görevlerin tanımlanması gerekmektedir.

Deneyimcilik (Experientialism) (Berg ve Sternberg, 1985)' e göre bireylerin sahip oldukları deneyimin yüksek düzeyde olması kendileri için değerli olabilecek, önemli sorunlarla karşılaşmış olmalarıyla, yani bağlamcılık ile ilişkilidir. Buna göre birey uygulamalar yoluyla, problemin çözümüne dönük önemli yöntem ve bilgiler edinir (örn. Ackerman, 2005; Baltes; 1987, 1993; Baltes, Staudinger ve Lindenberger, 1999; Beier ve Ackerman, 2005; Cattell, 1987; Denney, 1989; Ericsson ve Charness, 1994; Rybash, Hoyer ve Roodin, 1986'den akt. Berg ve Sternberg, 1985). Bireylerin karşılaştığı problemlere çözüm bulurken probleme dair daha önceki fikirlerine, şemalarına ve inançlarına bağlı olarak durumlarla tutarlı sezgisel karar verebildiğini, bu şekilde hızlı karar verilebildiğini ancak planlanan uygulamaların yanlış ve çözümden uygulamalar olmasına yol açabilmektedir (Kahneman, 2016). Bu nedenle bireyin problem ile ilgili önceki deneyimlerinin daha sonra planlayacağı uygulamalar için önemli olduğu düşünülebilir.

Componentialism (Berg ve Sternberg, 1985), edinilen bilgi ve sezgilerin problem çözme için yeterli olmadığında daha geniş bilişsel sistemin gerekliliğini ifade eder. Bireyler yeni ve bilinmeyen bir durumla karşılaştıklarında dikkat, tepki hızı, çalışma belleği, akıl yürütme becerileri ve yürütücü işlevler gibi uyarlanabilir yeteneklere ve becerilere ihtiyaç duyarlar. Problemin çözümüne etki edecek performans için gerekli olan beceri, bilgi ve yeteneklerin belli bir öncelik sıralamasına göre düzenlenerek performansa dayalı bir plan yapılmasının etkili bir problem çözme sağlayacağı düşünülmektedir (Marksiske ve Margrett, 2006).

Piaget teorisinin bir uzantısı olarak geliştirilen Postformalizm bakış açısına göre ise problem çözmenin her zaman rasyonel olarak incelenemeyeceği bakışına dayanır. Bireyler karşılaştıkları çatışmalarda bilişsel düşüncelerinin yanında kendi tercihlerini, değerlerini ve duygularını, sosyal ortaklarının ve kültürel bağlamlarını da göz önünde bulundururlar (Kramer ve Woodruff, 1986; Labouvie-Vief, 1985, 1992; Sinnott, 1989b'den akt. Marsiske ve Margrett, 2006).

Problem çözme becerisi genellikle, bir sorunu çözmek için bir yöntemin hemen bulunmadığı durumlarda, problem durumlarını anlamak ve çözmek için kişinin bilişsel işleme girme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Shute, Wang, Greiff, Zhao ve Moore, 2016). Öte yandan örgün eğitimde okul bağlamında kazandırılması amaçlanan problem çözme becerisi niteliksel açıdan gerçek hayatta karşılaşılan problem çözme becerisinden farklılık göstermektedir. Okulda karşılaşılan bir problem durumu açıkça tanımlanır ve yapılandırılırken gerçek yaşamda problemler genellikle kötü yapılandırılmıştır (Shute, Wang, Greiff, Zhao ve Moore, 2016).

Gagne (1959)' e göre birey ulaşmak istediği tanımlanabilir ve ulaşılabilir bir hedefe sadece reflekslere veya alışkanlıklara dayanan davranışlarla ulaşamadığında problem çözme meydana gelir. Buna göre yetişkin insan yaşamında genellikle alışkın olunan davranış ve refleksler yetersiz kaldığında problem çözme becerisi devreye girmektedir.

Gagne (1959) problem çözme sürecindeki davranışları uyaran bir durumla başlayan beş aşama ile açıklamıştır.

1. Aşama - Uyaran Durumunun Alınması

Birinci aşama uyarının algılanmasıdır. Bazen söz konusu durum kişi için en başından beri tamamen açıkken, bazen kişinin durumun farkına varması süreç içerisinde gerçekleşir. Bununla beraber kişinin durum karşısında verdiği tepkiler durumu değiştirebilir.

2. Aşama – Kavram Oluşumu/Buluşu

Bu aşamada muhtemelen kişinin aldığı temel eğitime dayalı olduğu düşünülmektedir. Bu aşamada kişi belirli stratejiler kullanır. Bu stratejiler benzer uyaranlar için kişinin daha önce benimsediği kurallardan oluşur. Öte yandan matematiksel vb. problem çözme süreçlerinde kavram icadı gerektirmediği görülmektedir.

3. Aşama – Eylem Türlerini Belirleme

Eylem türlerinin belirlenmesi problem çözmede üçüncü ve merkezi bir aşamadır. Eylem türlerinin az veya çok alternatife sahip olması kişiye bağlıdır. Kişi daha önceki deneyimlerinden yola çıkarak yeni durumun sonuçlarına ilişkin tahminlerde bulunabilir. Bu sonuçlarla ilgili olarak kullanacağı stratejiler göreceli olarak “ölçülü” ya da yine göreceli olarak “riskli” olabilir.

4. Aşama– Karar Verme

Karar verme problem çözmenin dördüncü aşamasıdır. Karar verme, işi için iki ya da daha fazla olası eylem türü belirlediğinde "uygun" çözümü sağlayan bir muhakeme ve seçim sürecidir.

5. Aşama - Doğrulama

Doğrulama problem çözmede son aşamadır. Bu aşamada çözüm girişiminin başarısı veya başarısızlığı, elde edilen geri bildirimlere bakılarak değerlendirilir ve benzeri problemlerin çözüm araştırmaları bu sonuçlarla ilişkilendirilir.

Bransford ve Stein (1984) problem çözmeyi baş harfleri IDEAL olan bir model üzerinden açıklamışlardır. IDEAL'deki her harf problem çözme sürecinde önemli olan düşüncelerin baş harflerini temsil etmektedir.

I = Identify problems and opportunities / Sorunları ve fırsatları belirleme

D = Define goals / Hedefleri tanımlama

E = Explore possible strategies / Olası stratejileri keşfetme

A = Anticipate outcomes and Act / Sonuçları tahmin etme ve harekete geçme

L = Look back and Learn / Değerlendirme ve öğrenme

2.7.Problem Çözme Becerisi ile İlgili Çalışmalar

Isen, A. M., ve Means, B. (1983)'nın yaptığı bir araştırmaya göre kişinin pozitif duygusal durumu karar verme stratejilerini ve risk alma istekliliğini etkilemektedir. Isen, Johnson, Mertz ve Robinson (1985)'da çalışmalarında pozitif etkinin kişinin yargılarını, problem çözmeye bakış açısını, risk alma istekliliğini etkilediği birçok araştırmaya yer vermiş, bu çalışmalarla bağlantılı olarak kendi çalışmalarında pozitif etkinin yaratıcı problem çözmeyi kolaylaştıracağı çıkarımında bulunmuştur.

Problem çözmedeki çoğu hata, öğrencilerin öğrendikleri problem çözme yollarının sonuçlarıdır (Jonassen, 2003). Verimlilik uğruna genellikle problem çözmede bir takım aşamalar önerilir. Eğer problem iyi tanımlanır ve beceriler aktarılabilirse problem belli aşamalar takip edilerek çözülebilir. Ancak becerinin aktarılabilmesi için öğrencilerin çözdükleri problemleri birden fazla şekilde nasıl aktarabileceklerini öğrenmeleri önemlidir. Problemin öğrencinin zihnindeki temsili, problem çözmenin anahtarıdır. Jonassen (2003)'a göre bir problem yeterince iyi tanımlanmış olsa bile kendi ilişkisel yapıları ve deneyimleri sonucu problemin öğrencinin zihnindeki temsili farklılık gösterebilir. Problemin gerçekte

nasıl anlaşıldığı ile bağ kurmadan anlamlı bir problem çözme mümkün değildir. Problem nasıl anlaşılıyorsa, problem çözme becerisi buna göre kullanılır. Bazen problemin içsel temsili problemin gerçek yapısından tamamen farklılık gösterebilir. Özellikle zihinsel olarak etkili problem çözme için problemin iç temsiline dışsallaştırılması önemlidir. Çünkü bireyler zihinlerinde problemleri kendilerine daha anlamlı gelecek şekilde temsil etmeyi seçerler (Larkin, 1985; Kotovcsky and Fallside, 1989) (akt .Jonassen, 2003).

Ruscio ve Amabile (1999) eğitimin temel özelliklerinden biri olan problem çözmenin öğretim yöntemlerine göre nasıl farklılaştığını araştırmışlardır. Araştırmalarında oluşturdukları deney düzeneğini 82 üniversite öğrencisi üzerinde test etmişlerdir. Katılımcılar aynı örnek yapıyı oluşturan iki gruba ayrılmıştır. Yeni bir yapı oluşturma görevini yerine getirmeleri için bir gruba bağlama özgü, yapılandırılmış algoritmik talimatlar (örnek bir yapı oluşturmak için ezberci, adım adım algoritma sağlama) verilirken diğer yarısına uyarlanabilir sezgisel talimatlar (aynı teknikleri daha esnek bir biçimde gösterme) verilmiş ve grupların verilen görevi tamamlama durumları karşılaştırılmıştır. Sonuçlar öğrencilerin aldıkları öğretim türünün görev algılarını, görev sırasındaki davranışlarını ve yapı problemine ilişkin nihai çözümlerini etkilediğini göstermiştir. Algoritmik öğretim alan öğrenciler, yapılarını inşa ederken diğer öğrencilere göre daha fazla güven ve hız sergilemişlerdir. Ancak, keşif yapma olasılıkları davranış veya sezgisel öğretim alan öğrencilere göre önemli ölçüde daha düşük bulunmuştur. Sonuçlar değerlendirildiğinde öğretim yönteminin yaratıcılığa bir etkisi olmamakla beraber katılımcıların mevcut bir yapıyı kopyalama süreçlerinde yaratıcı performanslarının etkisinin olduğu gözlemlenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde sırasıyla araştıma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1.Araştırma Modeli

Araştırma nicel bir araştırmadır. Bu sebeple nicel desenlerden olan açıklayıcı araştırma deseni kullanılmıştır. Açıklayıcı desenler iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiden oluşan korelasyonel desenlerdir (Creswell, 2017). Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin otantiklikleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

3.2.Çalışma Grubu

Çalışma grubu seçilirken olasılıksız örnekleme stratejileri altındaki uygun örnekleme stratejisi kullanılmıştır. Uygun örnekleme stratejisi kullanılırken katılımcıların çalışmaya uygunluğu ve istekliliği göz önünde bulundurulur (Creswell, 2017). Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin otantiklik düzeyleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi açıklamaktır. Bu sebeple çalışma grubu özel ve devlet üniversitelerinde öğrenim gören ve araştırmaya katılmaya gönüllü üniversite öğrencilerinden oluşturulmuştur.

Çalışma grubunun araştırma kapsamındaki demografik özellikleri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Değişkenler	Yüzde (%)	N
Cinsiyet	Erkek	%17,8 79.
	Kadın	%82,2 374
Yaş	18-22	%77,0 341
	23-27	% 20,5 91
	28-32	% 1,4 6
	33+	% 1,1 5
Bölüm/Program	Psikoloji, PDR	% 17,2 76
	Diğer	% 82,8 367

Tablo 1 incelendiğinde, çalışma grubunda 374 kadın öğrenci (% 82,2), 79 erkek öğrenci (% 17,8) bulunduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşları 18 ile 55 arasında değişmekte ve yaş ortalamasının 21,75 (Ort.) olarak hesaplandığı görülmektedir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin okumakta oldukları üniversitelerin ülkedeki pek çok farklı üniversiteyi temsil ettiği görülmüştür. Çalışmada Gazi, Erciyes, Karadeniz Teknik, Ankara Medipol, Maltepe, Kayseri, Trabzon, Hacettepe, Sinop Üniversitesi gibi pek çok farklı yükseköğretim kurumundan üniversite öğrencisine ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerin öğrenim kademesi olarak çoğunun lisans eğitimi görmekte olduğu (%94.25) ve % 5. 74 lisansüstü eğitime devam etmekte olduğu görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyo-ekonomik düzey ise %85.47 orta, %4.84 yüksek ve %9.68 düşük düzey olarak belirtilmiştir. Katılımcıların yaşamlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yer olarak ise katılımcıların % 49.68 büyükşehir, % 22.94 şehir, %18.31 ilçe ve %9.05 köy olarak belirtmiştir.

3.3.Ölçme Araçları

Çalışmada Kişisel Bilgi Formu, Benlik Uyumu Ölçeği (IOS), Otantiklik Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır.

3.3.1.Kişisel Bilgi Formu

Çalışmada kullanılan kişisel bilgi formu katılımcıların araştırma kapsamındaki kişisel bilgilerine erişmek üzere araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bu formda; katılımcıların cinsiyeti, yaşı, öğrenim gördükleri üniversite ve öğrenim gördükleri fakülte/yüksek okul ile ilgili sorular, güncel ikamet durumu, aile eğitimi, ideal ve gerçek benlik örtüşme düzeyleri yer almıştır. İçinde tek maddeli Benlik Uyumu Ölçeği'nin de yer aldığı Kişisel Bilgi Formu Ek 3'de verilmiştir.

3.3.2.Otantiklik Ölçeği (Authenticity Scale)

Wood, Linley, Maltby, Baliousis ve Joseph (2008) tarafından geliştirilmiş olan Otantiklik Ölçeği, 12 maddeden oluşmaktadır. “Kendine Yabancılaşma”, “Dış Etkileri Kabullenme” ve “Otantik Yaşam” olmak üzere üç alt boyuttan oluşan ölçek 1-7 arasında puanlanmaktadır. Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması İlhan ve Özdemir (2012) tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkçe formun psikometrik çalışmaları ölçeğin orijinal formu ile aynı yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Ölçeğin uyarlama çalışmasında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları sırasıyla Yabancılaşma için $\alpha = .79$, Dış Etkileri Kabullenme için $\alpha = .67$ ve Otantik Yaşam için $\alpha = .62$ bulunmuştur. Orijinal formun geliştirilme çalışmaları kapsamında ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları Yabancılaşma için $\alpha = .78$, Dış Etkileri Kabullenme için $\alpha = .78$ ve Otantik Yaşam için $\alpha = .69$ bulunmuştur.

Ölçeğin alt boyutlarından her bir boyut kendisine ait maddelerin toplanmasıyla ayrı ayrı değerlendirildiği gibi otantik yaşamdan diğer iki boyuta ait puanların çıkartılması ile de saf bir otantiklik puanı elde edilmektedir. Bireyin otantik yaşam puanının yüksek, diğer boyutlara ait puanlarının düşük olması o kişinin otantik olduğunu işaret etmektedir. Ölçekte tersine puanlanan maddeler bulunmamaktadır.

Bu çalışma kapsamında yapılan güvenirlik analizinde ise Otantiklik Ölçeği toplam puanı için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ,648, alt boyutları için otantik yaşam alt boyutu için ,505, dış etkiyi kabullenme alt boyutu için ,801 ve yabancılaşma alt boyutu için ,803 olarak bulunmuştur. Ölçek örnek maddeleri ile Ek 2'de verilmiştir.

3.3.3.Problem Çözme Envanteri (Problem Solving Inventory)

Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilen Problem Çözme Envanteri, bireylerin problem çözme becerileri konusunda kendilerini algılayışlarını ölçmeyi amaçlayan kendini değerlendirme türü bir ölçme aracıdır. Ölçek 35 sorudan oluşmakta ve 6'lı Likert tipi bir ölçek üzerinde işaretlenmektedir. Puan aralığı 32-192'dir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını göstermektedir. Aracın Türkiye uyarlaması Şahin, Şahin ve Heppner (1993) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Buna göre, ölçeğin güvenirlik incelemesinde, yarıya bölme tekniği ile elde edilen güvenirlik katsayısı 0.81 olarak; Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ise 0.88 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin geçerlilik incelemesinde, ölçüt bağıntılı geçerlik için toplam puan ile Beck Depresyon Envanteri arasında 0.33; STAI-T toplam puanı arasında 0.45 korelasyon katsayıları bulunmuştur. Yapı geçerliliği için BDI ve STAI-T'den alınan puanlara göre oluşturulan uç grupları ayırt edebildiği gösterilmiştir (Heppner, Şahin ve Şahin 1993).

Bu çalışma kapsamında yapılan güvenirlik analizinde ise Problem Çözme Envanteri Envanteri toplam puanı için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı ,854, olarak bulunmuştur. Ölçek örnek maddeleri ile Ek 3'de verilmiştir.

3.4.Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasından önce ilgili çalışmanın yapılması için gerekli olan etik kurul izileri Gazi Üniversitesi Ölçme Değerlendirme Etik Alt Çalışma Grubu'ndan alınmıştır. İlgili izin belgesi Ek 4'te sunulmuştur. Araştırmanın verileri gönüllü üniversite öğrencilerinden internet üzerinden toplanmıştır. Çalışmaya katılmak isteyen kişilere mail ya da mesaj yoluyla ölçeklerin linki gönderilmiştir. Daha sonra cevaplayacak katılımcılara ise anlamadıkları madde olursa araştırmacıya ulaşabilmeleri için iletişim bilgileri verilmiştir. Veriler 2020-2021 eğitim- öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır.

3.5.Verilerin Analizi

Veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Kullanılan ölçek ve demografik değişkenin yapısına göre farklı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Bu analizler yapılmadan önce araştırmada kullanılan değişkenlerin z puanları incelenmiş ve ± 3 üzerinde değerlere sahip olan katılımcılar analiz dışı bırakılmıştır. Yine verilerin normal

dağılıp dağılmadığının incelenmesi için çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılmıştır. Tüm verilerin çarpıklık basıklık katsayılarının ± 1 aralığında olduğu tespit edilmiştir. Bu, verilerin normal dağıldığını göstermektedir (Hair, Black, Babin, Anderson ve Tatham, 2013). Yine analiz yapılmadan önce değişkenlerin varyanslarının homojen olup olmadığına bakılmış ve varyansların homojen olduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular verimiştir.

4.1. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 2’ de verilmiştir.

Tablo 2.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Otantiklik	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	Ss	t	p
Kendine Yabancılaşma	Kadın	364	3.04	1.418	.945	.384
	Erkek	79	3.21	1.599		
Otantik Yaşam	Kadın	364	5.87	1.755	-3.487	.007
	Erkek	79	5.51	1.095		
Dış Etkiyi Kabullenme	Kadın	364	3.39	1.281	-1.618	.108
	Erkek	79	3.13	1.279		
Otantiklik	Kadın	364	4.10	.698	-1.645	.146
	Erkek	79	3.95	.837		

Kadın ve erkek öğrencilerin OÖ puan ortalamaları arasındaki farkı belirlemek için yapılan t testi sonucuna göre gruplar arasında OÖ, otantik yaşam boyutu için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t(443) = -3.487, p < .005$). OÖ, kendine yabancılaşma, OÖ,

dış etkiyi kabullenme ve OÖ toplam puanları ile cinsiyet arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, otantiklik ölçeği alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, ancak otantiklik yaşam alt boyutu ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 2 incelendiğinde kadın öğrencilerin OÖ, otantik yaşam boyutu puan ortalamalarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.2. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördüğü Bölüme Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t- Testi Sonuçları

Tablo 3.

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Bölüme Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Otantiklik	Bölüm	N	$\bar{x}$	Ss	t	p
Kendine Yabancılaşma	PDR	76	2.95	1.345	.799	.398
	Diğer	367	3.10	1.473		
Otantik Yaşam	PDR	76	5.86	.750	.563	.541
	Diğer	367	5.80	.853		
Dış Etkiyi Kabullenme	PDR	76	3.50	1.260	1.163	.241
	Diğer	367	3.31	1.287		
Otantiklik	PDR	76	4.10	.584	.368	.713
	Diğer	367	4.07	.753		

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların öğrenim gördükleri bölüme göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 3’ te verilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde Rehberlik ve Psikolojik Danışma anabilim dalında öğrenim gören ve diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin OÖ puan ortalamaları arasındaki farkı belirlemek için yapılan t testi sonucuna göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık ($p < .005$) bulunmamıştır. Bu bulgu, OÖ, kendine yabancılaşma, otantik yaşam, dış kabullenme alt

ölçek puanları ile ve OÖ toplam puanları ile arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

4.3. Üniversite Öğrencilerinin Kültür-Sanat Faaliyetlerine Emek Verme Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Tablo 4.

Öğrencilerin Okudukları Kültür-Sanat Faaliyetlerine Emek Verme Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Otantiklik	Sanat	N	$\bar{x}$	Ss	t	p
Kendine Yabancılaşma	Evet	286	2.92	1.361	-3.034	.004
	Hayır	157	3.35	1.569		
Otantik Yaşam	Evet	286	5.88	.810	2.641	.010
	Hayır	157	5.67	.866		
Dış Etkiyi Kabullenme	Evet	286	3.18	1.247	3.565	.000
	Hayır	157	3.63	1.300		
Otantiklik	Evet	286	4.00	.684	-3.096	.003
	Hayır	157	4.22	.780		

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların kültür-sanat faaliyetlerine emek verme durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 4’ te verilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde kültür-sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerin Otantiklik Ölçeği (OÖ), kendine yabancılaşma boyutunun kültür-sanat faaliyetlerine emek vermeyen öğrencilerin lehine($t(443) = -3.034, p < .005$); OÖ, otantik yaşam boyutunun kültür-sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerinin lehine($t(443) = 2.641, p < .005$); OÖ, dış etkiyi kabullenme boyutunun kültür-sanat faaliyetlerine emek vermeyen öğrencilerin lehine ($t(443) = 3.565, p < .005$); farklılık gösterdiği görülmektedir. OÖ toplam puanı ise kültür-sanat

faaliyetlerine emek vermeyen öğrencilerin lehine farklılık göstermektedir($t(443) = -3.096$, $p < .005$).

Bu bulgu, otantiklik ölçeği alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme ve otantiklik yaşam alt boyutu ile öğrencilerin kültür-sanat faaliyetlerine emek verme durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

Bulgular yorumlandığında kültür- sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerin otantik yaşam puanlarının vermeyenlere göre daha yüksek, diğer boyutlarda düşük olması bulgusu, bu öğrencilerin yaşamlarında daha özgün davrandıkları ancak dış etkiyi kabullendikleri, kendilerine yabancılaştıkları şeklinde yorumlanabilir. Deci ve Ryan (2000)'ın kendini belirleme teorisinde otantikliğin belirli bir psikolojik ihtiyacın karşılanmasından kaynaklandığı düşünülmüştür. Buna göre özerklik ihtiyaçları (yani kişisel olarak önemli olanı yapma özgürlüğü), yeterlilik (yani, zorlukların üstesinden gelebilme hissi) ve ilişkili olma (yani, başkalarına yakın hissetme ve başkaları tarafından kabul görme) ihtiyaçlarının giderilmesi otantikliği kolaylaştırır. Kültür-sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerin vermeyenlere göre otantik yaşam puanları yüksekken, kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme puanlarının düşük olduğu görülmüştür. Toplum içinde olmadıkları durumda sanat onların kendilerini ifade etmesinde özgün bir araç olurken, kültürel faaliyetlere katılım göstermeleri yaşamlarını otantik yaşamalarını sağlarken bunları toplum içinde yaşayamadıkları düşünülebilir. Öğrencilerin OÖ'den aldıkları toplam puanlar da karşılaştırıldığında kültür-sanat faaliyetlerine emek vermeyen öğrencilerin otantiklik puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Benzer şekilde kültür-sanat faaliyetlerine emek vermeyen öğrencilerin kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme puanları verenlere göre yüksekken otantik yaşam puanlarının düşük olduğu görülmüştür. Bir grup içerisinde genellikle benzer yaşam biçimlerinin olduğu düşünüldüğünde otantik yaşam puanı düşük olanların yüksek olanlara göre grupta kendileri gibi olma konusunda daha az zorluk yaşayacağı düşünülebilir. Toplumsal yaşamın gerektirdiklerine uyum sağlarken kendine yabancılaşan, dışarıda olan etkiyi kabul eden öğrencilerin otantik yaşam ihtiyacını sanat ya da kültürel faaliyetlere katılım göstererek giderdikleri düşünülebilir. Sanat ve kültürel faaliyetler içerisindeki çok biçimli anlam öğelerini barındırması ve bununla beraber kişiye estetik bir zevk vermesi ile toplumsal yaşamın dengesini değiştirmese de farklılıkları anlamak üzerine açık bir alan sağlamaktadır. Birçok sanatçı toplum içinde yaşadığı yabancılaşmayı edebiyatla, resim ya da müzikle ifade ederken gerçek yaşamda toplumun gerektirdiği gibi yaşamını sürdürebilir.

Eracar (2013) sanat ve yaratıcılık üzerine yaptığı araştırma ve sanatı terapide bir araç olarak kullandığı çalışmaların sonucunda sanatı “hınzır ve utangaç bir dışavurumcu” olarak tanımlamıştır. Birçok terapötik yaklaşım insanların otantik olmalarına yardım etmeyi amaçladığı düşünüldüğünde, otantik bir yaşam tercih etmelerine rağmen toplum içinde kendine yabancılaşmış hisseden, dış etkiyi kabullenen ve sonuç olarak otantik olamayan bireyler için sanatın kendilerini olduğu gibi ifade edebilmeleri için iyi bir araç olabileceği düşünülebilir. Nitekim birçok sanatçı toplum içinde diğer insanlardan farklı davranmasa da, toplumun gerektirdiği şekilde yaşasa da, düşünce ya da duygu dünyasında yaşadığı çelişkileri eserlerinde ifade edebilmektedir. Franz Kafka’nın küçük burjuva çevrelerindeki yozlaşmış aile ilişkilerini incelediği, bununla beraber toplumun dayattığı, işlevini çoktan yitirmiş kalıplara bilinç düzeyinde başkaldıran bireyin trajedisini anlattığı “Dönüşüm” eserinin aslında kendi yaşamının bir izdüşümü olduğu bilinir. Van Gogh’un da yaşadığı dönemde çevresi tarafından anlaşılamadığını, çoğu defa hissettiği yabancılaşmayı kardeşi Teo’ya yazdığı mektuplarda dile getirdiğini, Teo’nun kardeşinin eserlerini satın alarak ona kendini yetkin hissettirme çabalarının boşa çıktığı, Van Gogh’un yaşadığı ruhsal bunalımın sonucunda hayatına son verdiği bilinir. Eserlerinin ölümünden sonra anlaşıldığı birçok sanatçı hissettiği yabancılaşmayı ve çelişkilerini sanat eserlerinde gösterirken toplum içerisinde düzen nasıl gerektiriyorsa öyle davrandığı düşünülebilir. Sanatın bu açıdan kendini yabancı hisseden ve otantik yaşam tercih etmesine rağmen düşündüğü ve hissettiği gibi davranamayan insanlar için bir kurtarıcı olduğu düşünülebilir. Ryan (1993), insanın bilişsel ve sosyal gelişimi içerisinde eğilimlerinin çoğunun sosyal koşullara bağlı ortaya çıktığını öne sürmektedir. Ryan (1993)’e göre özerklik, yeterlilik ve ilişkiselliğin ifadesini destekleyen sosyal bağlamlar, nihayetinde bireylere bir birlik ve tutarlılık duygusu veren psikolojik besinler sağlar. Böylece birey toplum için önemli uygulamaları yaşamıyla bütünleştirir ve diğerleriyle otantik bağlar geliştirebilir. Kendi düşünce ve davranışları toplumun yaşamıyla tutarlı olmayan bireylerin ise gerçek yaşamında otantik davranmasa bile sanat aracılığıyla toplum ve kendisi arasında otantik bağlar kurabileceği düşünülebilir. Bu bilgiler ışığında bulgular yorumlandığında, kültür ve sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerin otantik yaşam puanının yüksek olmasına rağmen otantikliğin diğer alt boyutları ve toplamındaki puanının düşük olmasını otantik eğilimlerini sanat yoluyla ifade ettikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu bağlamda bulgular değerlendirildiğinde toplum içinde otantik davranış gösteremeyen, birçok farklı sebeple (psikolojik ihtiyaçların giderilememesi, kişisel özellikler, değer ve inançlar vb.) kendini olduğu şekliyle ortaya koyamayan öğrenciler için sanatın bir ifade aracı olabileceği düşünülebilir.

4.4. Üniversite Öğrencilerinin Günlük İşlerden Keyif Alma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların günlük işlerden keyif alma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 5’ te verilmiştir.

Yapılan t testi analizi sonucu OÖ. kendine yabancılaşma boyutu ($t(443) = -3.648, p < .005$); OÖ, otantik yaşam boyutu ($t(443) = 4.691, p < .005$); OÖ; dış etkiyi kabullenme boyutu ($t(443) = -2.905, p < .005$); OÖ, toplam puan ($t(443) = -2.345, p < .005$) olmak üzere tüm gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgu, otantiklik ölçeği alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme ve otantiklik yaşam alt boyutu ile öğrencilerin günlük işlerden keyif alma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Tablo 5 incelendiğinde günlük işlerden keyif alan öğrencilerin Otantiklik Ölçeği (OÖ), kendine yabancılaşma alt boyutu puan ortalamasının ($\bar{x} = 2.99$) günlük işlerden keyif almayan öğrencilere göre ($\bar{x} = 3.84$) düşük olduğu; günlük işlerden keyif alan öğrencilerin OÖ, otantik yaşam alt boyut puan ortalamasının ($\bar{x} = 5.87$), günlük işlerden keyif almayan öğrencilere göre ($\bar{x} = 5.25$) yüksek olduğu; günlük işlerden keyif alan öğrencilerin OÖ, dış etkiyi kabullenme alt ölçek puan ortalamasının ($\bar{x} = 3.28$), günlük işlerden keyif almayan öğrencilere göre düşük ($\bar{x} = 3.88$) olduğu görülmüştür. Günlük işlerden keyif alan öğrencilerin OÖ, toplam puan ortalaması ($\bar{x} = 4.05$) günlük işlerden keyif almayan öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{x} = 4.32$) düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 5.

Öğrencilerin Günlük İşlerden Keyif Alma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama. Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Otantiklik	Günlük İş	N	$\bar{x}$	Ss	t	p
Kendine Yabancılaşma	Evet	401	2.99	1.410	-3.648	.002
	Hayır	42	3.84	1.623		
Otantik Yaşam	Evet	401	5.87	.789	4.691	.001
	Hayır	42	5.25	1.052		
Dış Etkiyi Kabullenme	Evet	401	3.28	1.258	-2.905	.010
	Hayır	42	3.88	1.399		
Otantiklik	Evet	401	4.05	.698	-2.345	.068
	Hayır	42	4.32	.926		

Bulgular değerlendirildiğinde günlük işlerden keyif alan öğrencilerin daha az kendine yabancılaştığı, daha otantik bir yaşam tercih ettiği, dış etkiyi daha az kabul ettikleri ancak toplamda günlük işlerden keyif almayanların daha otantik olduğu yorumu yapılabilir. Günlük işler bir rutin olarak tüm bireylerin yaşamında yer alır. Kimileri bu işlere yaşamında yer vererek, keyifle yaparken kimileri zorunlu olduğu için keyif almadan yapar. Kimileri de zorunlu da olsa bu tür sorumluluklarını başkaları ile paylaşabilir. Her bireyin farklı ağırlıklarda sorumlu olduğu günlük işlerden keyif alma ve almama durumunun düşünce, duygu ve davranışlarıyla tutarlı hareket etmesi üzerinde nasıl bir etkisinin olacağı tartışma konusu olabilir. Deci ve Ryan (2000), bireylerin deneyimlerini kendi otonomilerini desteklemek için genişlettikleri ölçüde davranışlarını kendi değerlerine ve ilham veren amaçlarına göre düzenleyebileceklerini böylece daha otantik davranış gösterme olasılıklarının yüksek olacağını belirtmiştir. Günlük işlerini yapmaktan keyif almanın da bireyin otonomisine olan katkısı göz önüne alındığında otantikliğin günlük işlerden keyif alma durumuna göre değerlendirilmesinin anlamlı olduğu düşünülebilir. Araştırma bulguları yorumlandığında günlük işlerinden keyif alan bireylerin dış etkiyi daha az kabul ettiği görülmektedir. Bireyin kendi işlerinin sorumluluğunu aldığında, başkasına olan bağlılığının azaldığı düşünüldüğünde kişinin dış etki altında kalmadan, kendi gibi yaşayabildiği yorumu yapılabilir. Günlük işlerden keyif alan öğrencilerin daha otantik bir yaşam tercih ettiği bulgusu değerlendirildiğinde, yaşamın en rutin ve sıradan gibi görüldüğü zamanlarda bile

düşünce, duygu, davranış ve ihtiyaçların tutarlı ve dengeli olacağı yorumu yapılabilir. Günlük işlerden keyif alan öğrencilerin kendine yabancılaşma puanlarının düşük olması ise, bireyin ihtiyaçlarını giderirken duygu ve düşünceleri ile de tutarlı davranışta bulunmasının kendi ile temasını güçlendirdiği şeklinde yorumlanabilir. Boyutlara ilişkin bulgular değerlendirildiğinde günlük işlerden keyif alan öğrencilerin toplam OÖ puanının da yüksek olacağı düşünülse de sonuçlar günlük işlerden keyif almayanların toplam OÖ puanının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu durumda günlük işlerden keyif alan insanların toplum içinde otantik olmasa da kendi yaşamında otantik olduğu yorumunu yapabiliriz. Toplum içinde ise sıradan ve rutin gibi görünen günlük işleri yapmaktan keyif almayanların hissettikleri ve düşündükleri gibi davranışlarda bulundukları yorumunu yapabiliriz.

4.5. Üniversite Öğrencilerinin Bir Kulübe ya da Öğrenci Topluluğuna Üye Olma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Tablo 6.

Öğrencilerin Bir Kulübe ya da Öğrenci Topluluğuna Üye Olma Durumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve t Testi Sonuçları

Otantiklik	Topluluk	N	$\bar{x}$	Ss	t	p
Kendine Yabancılaşma	Evet	143	2.83	1.392	-2.444	.013
	Hayır	300	3.19	1.467		
Otantik Yaşam	Evet	143	5.81	.901	-.025	.981
	Hayır	300	5.81	.804		
Dış Etkiyi Kabullenme	Evet	143	3.11	1.258	-2.649	.008
	Hayır	300	3.45	1.281		
Otantiklik	Evet	143	3.91	.707	-3.210	.001
Toplam	Hayır	300	4.15	.724		

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumlarına göre göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 6' da verilmiştir.

Öğrencilerin bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumuna göre otantiklik puan ortalamaları arasındaki farkı belirlemek için yapılan t testi sonucuna göre gruplar arasında

kendine yabancılaşma boyutu için ($t(443) = -2.444$, $p < .005$); dış etkiyi kabullenme boyutu için ($t(443) = -2.444$, $p < .005$); toplam otantiklik puanı için ($t(443) = -3.210$, $p < .005$); istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuş, otantik yaşam boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, öğrencilerin OÖ, kendine yabancılaşma, dış kabullenme alt ölçek puanları ile ve OÖ toplam puanları ile bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu; OÖ, otantik yaşam alt ölçek puanı ile öğrencilerin bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 6 incelendiğinde bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olan öğrencilerin OÖ, kendine yabancılaşma alt boyutu ortalamasının ($\bar{x} = 2.83$); bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olmayan ($\bar{x} = 3.19$) öğrencilere göre daha düşük; bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olan öğrencilerin OÖ otantik yaşam alt boyutu ortalamasının üye olmayanlarla eşit ($\bar{x} = 5.81$); bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olan öğrencilerin OÖ dış etkiyi kabullenme boyut ortalamasının ($\bar{x} = 3.11$) olmayanlara göre ($\bar{x} = 3.45$) düşük olduğu bulunmuştur. Bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olan öğrencilerin OÖ toplam puan ortalamasının ise ($\bar{x} = 3.91$), üye olmayan öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{x} = 4.15$) düşük olduğu görülmektedir. .

Bir gruba ya da topluluğa uyum sağlamanın otantikliğin neresinde durduğu düşünüldüğünde; bu sorulara araştırmacılar iki şekilde yanıt vermiştir. Bir kısım araştırmacı farklı rollere uyum sağlamanın, benliğe uymayan davranışların temelde sosyal hayatın karmaşık olması ve buna ayak uydurma ile ilişkili olduğunu savunurken diğer kısmı ise bu şekilde benlikle uyuşmayan davranışların kargaşa yarattığını ve benliğin tutarlılıktan uzak olduğunu savunmaktadır (Akt.: Kernis, 2006).

Bu çalışmada bulgular değerlendirildiğinde bir gruba ya da topluluğa üye olan öğrencilerin kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme puanları olmayanlara göre daha düşükken, otantik yaşam puanlarının olmayanlara göre daha yüksek, toplam otantiklik puanlarının da daha düşük olduğu görülmüştür. Bulgular yorumlandığında, birey dış etkiyi kabul etmediği halde bir gruba ya da topluluğa üye olduğunda, kendine yabancılaşmasa da toplum içinde yabancı kalabilir. Bununla beraber yine de toplulukta kalmayı sürdürmesi bir çelişki olarak değerlendirilebilir. Bir gruba ya da topluluğa üye olmayan öğrencilerin olanlara göre daha yüksek otantik puanına sahip olsa da, grup içinde kendine yabancılaşmasa da, dış etkiyi kabullenme eğilimi düşük olsa da öğrencilerin kararları ve davranışları arasında bir tutarlılık olmayabileceği yorumu yapılabilir. Sosyal hayatın karmaşık işleyişinde yalnızca grup ya da

topluluğa üye olmak değil, kendi düşünce ve duygularının kabul edilmesinin, kendiyle olduğu kadar grupla da temasın olmasının otantiklik üzerinde etkili olabileceği düşünülebilir.

4.6. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların ebeveyn tutumlarına göre göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 7’ da verilmiştir.

Tablo 7.

Öğrencilerin Ebeveyn Tutumlarına Göre Otantiklik Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Otantiklik	Ebeveyn Tutumları	N	$\bar{x}$	Ss
Kendine Yabancılaşma	1Demokratik	274	2.87	1.259
	2Hoşgörülü	84	3.28	1.645
	3İhmalkar	21	2.91	1.342
	4Otoriter	64	3.71	1.765
Dış Etkiyi Kabullenme	1Demokratik	274	3.22	1.192
	2Hoşgörülü	84	3.53	1.344
	3İhmalkar	21	3.23	1.533
	4Otoriter	64	3.62	1.437
Otantik Yaşam	1Demokratik	274	5.91	.780
	2Hoşgörülü	84	5.71	.948
	3İhmalkar	21	5.54	1.114
	4Otoriter	64	5.60	.754
Otantik Ortalama	1Demokratik	274	4.00	.651
	2Hoşgörülü	84	4.17	.781
	3İhmalkar	21	3.90	.758
	4Otoriter	64	4.31	.879

Tablo 7’ye göre ebeveyn tutumu demokratik olanlar öğrencilerin OÖ, kendine yabancılaşma boyutu puan ortalamalarının ($\bar{x} = 2.87$), ebeveyn tutumu otoriter olanlardan ($\bar{x} = 3.71$) yüksek olduğu görülmektedir. Ebeveyn tutumu demokratik öğrencilerin otantik yaşam puan ortalamalarının ($\bar{x}=5.91$) ebeveyn tutumu otoriter olanlardan($\bar{x}=5.60$) yüksek olduğu

görülmektedir. Ortalamalar arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

4.7. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin ebeveyn tutumlarına göre otantiklik puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Ebeveyn Tutumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Otantiklik	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kendine Yabancılaşma	Gruplar Arası	41.232	3	13.744	6.777	.000
	Grup İçi	890.354	439	2.028		
	Toplam	931.587	442			
Dış Etkiyi Kabullenme	Gruplar Arası	12.103	3	4.034	2.475	.061
	Grup içi	715.525	439	1.630		
	Toplam	727.628	442			
Otantik Yaşam	Gruplar arası	7.560	3	2.520	3.669	.012
	Grup içi	301.514	439	.687		
	Toplam	309.074	442			
OÖ toplam puanı	Gruplar arası	6.622	3	2.207	4.273	.005
	Grup içi	226,784	439	,517		
	Toplam	233,406	442			

Tabloya göre ANOVA sonuçları katılımcıların kendine yabancılaşma alt boyutu puanları ($F(446)=6.777, p<.05$), OÖ, otantik yaşam alt boyutu puanları ($F(446)=3.669, p<.05$) ve OÖ toplam puanlarının ($F(446)=4.273, p<.05$) ebeveyn tutumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Katılımcıların OÖ, dış etkiyi kabullenme alt boyutu puanları ($F(446)=.061, p>.05$) ise ebeveyn tutumlarına göre farklılaşmamaktadır. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek üzere Tukey Testi yapılmıştır. Test sonuçları otoriter ebeveyn tutumu olanlar ile demokratik ebeveyn tutumu olanlar arasında kendine yabancılaşma boyutunda otoriter ebeveyn tutumu olanların lehine; toplam OÖ puanı ve OÖ,

otantik yaşam alt boyutunda ise demokratik ebeveyn tutumu olanların lehine istatistiksel olarak anlamlı olarak farklılaşma olduğunu göstermektedir.

Kernis ve Goldman (2006) çocuklarda ve genç yetişkinlerde otantikliğin gelişimini teşvik eden veya zayıflatan ebeveyn özelliklerini incelemek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Kernis ve Goldman (2006) sıcak ve destekleyici olan otoriter ebeveynlerin (anne ve babaların) çocuklarının otonomilerini güçlendirerek onların kendi seslerine izin veren; çocukların kendi bakış açılarına, arzularına, motivasyonlarına ve daha fazlasına dürüst olmasını sağlayarak öz-denetimlerinin gelişimini destekleyen ebeveynlerin davranışlarının yüksek otantiklikle ilişkili olduğu bu davranışların otoriter ebeveyn davranışlarından olabileceği, buna bağlı olarak yüksek otantikliğin otoriter ebeveynlik stilinden alınan yüksek puanlarla ilişkili olduğu tahmin etmiş, otoriter ebeveyn puanı yüksek olanların toplam otantiklik puanlarının, farkındalıklarının ve tarafsız işlemelerinin yüksek olacağı düşünmüşlerdir. Ancak tahminin tersine çalışmaların sonucunda otoriter ebeveynler çocukların otonomi ve kendi seslerini görmezden gelmiş, kendi beklentilerine göre güç ve kontrol uygulamışlardır. İzin verici ebeveynler ise her ne kadar sıcak ve hoşgörülü olsalar da çocukların ihtiyaç duydukları desteği sağlamayıp yalnızca onları kendi kararlarıyla bırakmışlardır. Sonuç olarak şaşırtıcı biçimde otoriter ebeveynlik ile otantiklik arasında ilişki bulunmamış, izin veren ebeveyn stilleri düşük otantiklik ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Bu araştırmada da Kernis ve Goldman (2006)'ın çalışmasını destekler nitelikte otoriter ebeveyni olan öğrencilerin toplam OÖ, toplam puanı ve OÖ, otantik yaşam boyutundan aldıkları puanlar demokratik ebeveynleri olan öğrencilere göre düşüktür. Bu iki ebeveyn stili arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Kernis ve Goldman (2006) araştırmanın sonucunda ebeveynlerin özerkliği destek ve kontrolünün, çocukların ve ergenlerin otantiklik işlevlerini geliştirmelerinde ya da baltalamalarında anahtar unsurlar olduğuna değinmiştir. Demokratik ebeveynlerin çocuklarını bağımsız olmaya teşvik ettiği, yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirdiği, sözlü iletişime izin vererek çocuğa karşı sıcak ve ilgilerini hissettirdikleri göz önünde bulundurulduğunda (Santrock, 2017), araştırmanın bulgularıyla da tutarlı şekilde demokratik ebeveynlerin çocukların ve ergenlerin otantiklik işlevlerini geliştirmelerinde yardımcı olduğu söylenebilir.

4.8. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yere göre göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 9’ da verilmiştir.

Tablo 9.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Otantiklik	Yaşamın Çoğu Geçirilen Yer	N	$\bar{x}$	Ss
Kendine Yabancılaşma	1Köy	43	3.40	1.308
	2İlçe	82	3.26	1.575
	3Şehir	102	2.93	1.207
	4Büyükşehir	216	3.00	1.527
Dış Etkiyi Kabullenme	1Köy	43	3.63	1.115
	2İlçe	82	3.30	1.368
	3Şehir	102	3.24	1.320
	4Büyükşehir	216	3.34	1.262
Otantik Yaşam	1Köy	43	5.75	.822
	2İlçe	82	5.84	.825
	3Şehir	102	5.73	.960
	4Büyükşehir	216	5.85	.780
OÖ toplam puanı	1Köy	43	4.26	.547
	2İlçe	82	4.13	.793
	3Şehir	102	3.97	.656
	4Büyükşehir	216	4.06	.756

4.9. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yerleşim birimi arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Otantiklik	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kendine Yabancılaşma	Gruplar Arası	10.562	3	3.521		
	Grup İçi	921.024	439	2.098	1.678	.171
	Toplam	931.587	442			
Dış Etkiyi Kabullenme	Gruplar Arası	4.987	3	1.662		
	Grup içi	722.641	439	1.646	1.010	.388
	Toplam	727.628	442			
Otantik Yaşam	Gruplar arası	1.169	3	.390		
	Grup içi	307.905	439	.701	.556	.645
	Toplam	309.074	442			
OÖ toplam puanı	Gruplar arası	3.023	3	1.008		
	Grup içi	230.383	439	.525	1.920	.126
	Toplam	233.604	442			

Tablo 10 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin OÖ’den aldıkları puan ile yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yer arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmamıştır ($p>.05$).

Karrebæk, Stæhr, ve Varis (2015), Facebook’ta profil oluşturarak farklı dil, yer ve geçerlilik/meşruluk ilişkisini araştırdıkları çalışmalarında hareketlilik(mobility), sosyal

medya ve otantikliği de değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda ortamın yerel özellik taşımamasına ve izleyicilerin farklı yerlerde ikamet etmesine rağmen belirli bir coğrafi konumun aidiyet, meşruiyet, yükümlülük ve otantikliğin inşasında merkezi bir rolü olduğu bulunmuştur. Çalışmada otantikliğin ideolojik bir anlayış olduğu, farklı boyutlarının ağırlık ve önemlerinin de farklı olduğu, özetle otantikliğin farklı dereceleri olabileceği gibi sınırlarının da olduğu belirtilmiştir. Ancak bu çalışmada yaşamın çoğunu geçirildiği yer ile otantiklik arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. Günümüzde mekanlar farklılaşsa da imkanların benzerliği göz önüne alındığında köy, kasaba, şehir ve büyük şehir koşulların değişmediği için bulgular arasında farklılaşma olmadığı yorumu yapılabilir.

4.10. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanın Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların sosyal medya için ayırdıkları zamana göre göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları ile puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 11’ de verilmiştir.

Tablo 11.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Otantiklik	Sosyal Medya Zamanı	N	$\bar{x}$	Ss
Kendine Yabancılaşma	0-60dk	64	3.25	1.586
	61-120dk	124	2.90	1.384
	121-180dk	118	2.90	1.294
	181-240dk	74	3.23	1.462
	241-300dk	34	3.30	1.654
	301-360dk	9	3.30	1.539
	360+dk	20	3.53	1.745
Dış Etkiyi Kabullenme	0-60dk	64	3.44	1.427
	61-120dk	124	3.18	1.255
	121-180dk	118	3.25	1.300
	181-240dk	74	3.47	1.141
	241-300dk	34	3.42	1.160
	301-360dk	9	3.63	1.561
	360+dk	20	3.77	1.411
Otantik Yaşam	0-60dk	64	5.82	.903
	61-120dk	124	5.78	.896
	121-180dk	118	5.96	.741
	181-240dk	74	5.76	.786
	241-300dk	34	5.72	.760
	301-360dk	9	5.30	.974
	360+dk	20	5.57	.910
Otantik Ortalama	0-60dk	64	4.17	.851
	61-120dk	124	3.96	.697
	121-180dk	118	4.04	.680
	181-240dk	74	4.16	.706
	241-300dk	34	4.15	.717
	301-360dk	9	4.08	.802
	360+dk	20	4.29	.760

4.11. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile sosyal medya için ayırdıkları zaman arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sosyal Medya İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Otantiklik	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kendine Yabancılaşma	Gruplar Arası	17.580	6	2.930	1.398	.214
	Grup İçi	914.007	436	2.096		
	Toplam	931.587	442			
Dış Etkiyi Kabullenme	Gruplar Arası	10.829	6	1.805	1.098	.363
	Grup içi	716.799	436	1.644		
	Toplam	727.628	442			
Otantik Yaşam	Gruplar arası	6.820	6	1.137	1.640	.135
	Grup içi	302.254	436	.693		
	Toplam	309.074	442			
OÖ toplam puanı	Gruplar arası	4.088	6	.681	1.296	.258
	Grup içi	229.318	436	.526		
	Toplam	233.406	42			

Tablo 12 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile sosyal medya için ayırdıkları zaman arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmamıştır ($p>.05$).

Trepte ve Reinecke (2011)’ a göre insanlar sosyal medyada kendilerine sosyal ve psikolojik olarak (bu bir illüzyon olabilir) gizli ve güvenli bir alan yaratırlar. Bu çevrimiçi güvenli alanlar insanlara otantikliği deneyimleme şansı sunar. İnsanlar sosyal medya kullanırken psikolojik olarak kendilerini güvende ve iyi hissettiklerinde bilgilerini kendileri paylaşabilir. Psikolojik olarak mahremiyetini koruma, otantik ve iyi olma hissi bilgi mahremiyetinin önüne geçebilir. Bu çalışmada sosyal medyada geçirilen zamana göre bir inceleme yapıldığı, bunun da niteliği anlamada yetersiz olması sebebiyle bu araştırma ile negatif ya da pozitif bir bağ kurulamamıştır.

Scott (2015), sosyal medya kullanımı, çevrimiçi video, mobil uygulamalar, bloglar ve bunun gibi kullanıcılara doğrudan ulaşacak yaygın pazarların nasıl kullanılacağını anlattığı kitabında blogları kişilerin ve kuruluşların fikirlerini piyasaya sürmek için kullandıkları bir araç olarak tanımlamıştır. Scott (2015) blog okuyucularının akıllı blog yazarları tarafından paylaşılan bilgileri gerçek bulduğu ve bu yolla kurulan iletişimin otantik iletişimin kanallarından biri olduğunu belirtmektedir. Sosyal medyada geçirilen iletişimin türünü geçirilen zamana göre değerlendirmek mümkün olmadığı için bulgularda bu çalışma ile ilgili de bir yorumlama yapılamamıştır.

Sutherland (2020)'ın çiftlik tabanlı bilgisayar ve video oyunlarının kültürel üretim siteleri olarak nasıl hareket ettiğini araştırdığı bir araştırmada, çiftlik oyunlarında insanlara otantikliğin farklı formlarının sunulduğu ve bunun incelenmesi gerektiğini belirtilmektedir. Çalışmada huzurlu çiftlik hayatı ve mutlu (evcil hayvan) hayvancılık hayallerinin, '*referans otantiklik* (referential authenticity)' (*nostalji*) ve '*etkili otantiklik* (influential authenticity)' (hayvanlara daha yüksek bakım çağrısı) ile hitap eden duygusal karşılaşmalarla güçlendirildiğini iddia edilmiştir. Buna karşılık, topluluk etkileşimlerinin '*doğal otantikliğe* (natural authenticity)' hitap ettiği, insan oyun karakterlerini 'gerçekten' oldukları gibi (babalıktan travma sonrası strese kadar değişen yaşam sorunları ile uğraşan kusurlu bireyler) kademeli olarak ortaya çıkardığı ve oyuncuları komşularını desteklemeye çağırmak için '*etkili otantikliğin* (influential authenticity)' kullanıldığı öne sürülmüştür. Bu tanımlardan anlaşıldığı üzere bu çalışmada otantiklik olgusal anlamda kullanılmıştır. Ancak bir şekilde oyunlar üzerinden bile insanların otantik olma deneyimi bilinçli ya da bilinçdışı aradıklarını düşünebiliriz. Otantik olma deneyiminin geçirilen zamandan bağımsız bir şekilde ele alınabileceği için bu çalışmada geçirilen zamanın herhangi bir farklılaşmada etkili olmadığı yorumu yapılabilir.

4.12. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Öğrencilerin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların spor için ayırdıkları zamana göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına göre puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 13' de verilmiştir.

Tablo 13.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Otantiklik	Spor Zamanı	N	$\bar{x}$	Ss
Kendine Yabancılaşma	0-60dk	275	3.17	1.488
	61-120dk	61	2.77	1.198
	121-180dk	51	2.99	1.477
	181-240dk	27	3.00	1.518
	241-300dk	11	3.31	1.067
	301-360dk	3	4.66	1.258
	360+dk	15	2.40	1.478
Dış Etkiyi Kabullenme	0-60dk	275	3.41	1.302
	61-120dk	61	3.38	1.092
	121-180dk	51	3.29	1.340
	181-240dk	27	3.00	1.331
	241-300dk	11	3.15	1.184
	301-360dk	3	4.08	1.127
	360+dk	15	2.56	1.269
Otantik Yaşam	0-60dk	275	5.78	.842
	61-120dk	61	5.92	.789
	121-180dk	51	5.63	.866
	181-240dk	27	5.75	.901
	241-300dk	11	6.40	.490
	301-360dk	3	5.91	.381
	360+dk	15	6.23	.684
OÖ toplam puanı	0-60dk	275	4.12	.750
	61-120dk	61	4.02	.620
	121-180dk	51	3.97	.711
	181-240dk	27	3.91	.695
	241-300dk	11	4.29	.645
	301-360dk	3	4.88	.267
	360+dk	15	3.73	.736

4.13. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile spor için ayırdıkları zaman arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor İçin Ayırdıkları Zamana Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Otantiklik	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kendine Yabancılaşma	Gruplar Arası	24.158	6	4.026	1.935	.074
	Grup İçi	907.429	436	2.081		
	Toplam	931.587	442			
Dış Etkiyi Kabullenme	Gruplar Arası	16.032	6	2.672	1.637	.135
	Grup içi	711.596	436	1.632		
	Toplam	727.628	442			
Otantik Yaşam	Gruplar arası	9.388	6	1.565	2.276	.036
	Grup içi	299.686	436	.987		
	Toplam	309.074	442			
Ortalama Otantiklik	Gruplar arası	6,287	6	1,048	2,012	,063
	Grup içi	227,119	436	,521		
	Toplam	233,406	442			

Tablo 14 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile spor için ayırdıkları zaman arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p > .05$). Bu farklılaşmanın olmaması spor geçirilen zamanın, kişinin beden farkındalığı ya da kendi psikolojik ihtiyaçlarının giderilmesinin niteliği hakkında kesin bir yargıya ulaşmayı mümkün kılmaması ile ilgili olabilir.

Otantiklik ve spor ile ilgili çalışmalar incelendiğinde doğrudan spor ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır ancak sporun beden farkındalığı ve beden hareketi olarak değerlendirildiğinde bu başlığa ait bulgular farkındalık ile ilgili çalışmalarla ilişkilendirilerek değerlendirilebilir.

Leroy, Anseel, Dimitrova ve Sels (2013) ‘ın yaptığı kesitsel ve boylamsal araştırmada farkındalık, otantik işlevsellik ve iş katılımı arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Katılımcıların işe katılım durumları, farkındalıkları ve otantiklikleri hem mevcut durum içinde incelenmiş, hem de “altı bilinçli farkındalık eğitimi (six mindfulness trainings)” - verilmiş ve eğitimden önce, sonra ve eğitimden 4 ay sonra ölçümler yaparak boylamsal olarak incelenmiştir. Sonuçlar, kişinin kendisinin farkında olması ve kendini buna göre düzenlemesi olarak tanımlanan otantik işlevselliğin, her iki durumda da bilinçli farkındalık ve iş katılımı

arasındaki ilişkiye aracılık ettiğini göstermiştir. Kesitsel ve boylamsal sonuçlar arasındaki tek fark, otantik işlevselliğin dinamik süreci için bilinçli farkındalığın iş katılımı üzerindeki etkilerine tam olarak aracılık etmesidir. Sonuçlar yorumlandığında işe daha fazla katılım göstermek için işle ilgili etkinliklerin içselleştirilmesi ve bilinçli olarak bunlara katılmayı seçilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Bununla birlikte, bir durum bağlamındaki ilişkiler için, bir faaliyete tam anlamıyla katılmanın deneyimin kalitesini arttıracak önerilmiştir. Ancak kişinin spor ile geçirdiği zaman bu zamanı ne kadar farkındalıkla geçirdiği hakkında kesin bir yargıya ulaşamadığımız için öğrencilerin spora ayırdıkları zaman ile otantiklikleri arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı yorumunu yapabiliriz.

4.14. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanın Algıladıkları Sosyoekonomik Düzeye (SED) Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Öğrencilerin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanların algıladıkları SED'e göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına göre puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 15' te verilmiştir.

Tablo 15.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanın Algıladıkları SED'e Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Otantiklik	Algılanan Sed	N	$\bar{x}$	Ss
Kendine Yabancılaşma	Düşük	44	3.15	1.684
	Orta	379	3.07	1.430
	Yüksek	20	2.96	1.367
Dış Etkiyi Kabullenme	Düşük	44	3.12	1.301
	Orta	379	3.39	1.281
	Yüksek	20	2.93	1.210
Otantik Yaşam	Düşük	44	5.57	1.110
	Orta	379	5.83	.795
	Yüksek	20	5.87	.860
Otantik Ortalama	Düşük	44	3.95	.870
	Orta	379	4.10	.709
	Yüksek	20	3.92	.704

4.15. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan ile Algıladıkları SED Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile algıladıkları SED arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını değerlendirmek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan ile Algıladıkları SED Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Otantiklik	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Kendine Yabancılaşma	Gruplar Arası	.559	2	.280		
	Grup İçi	931.028	440	2.116	.132	.876
	Toplam	931.587	442			
Dış Etkiyi Kabullenme	Gruplar Arası	6.258	2	3.129		
	Grup içi	721.370	440	1.639	1.909	.150
	Toplam	727.628	442			
Otantik Yaşam	Gruplar arası	2.813	2	1.406		
	Grup içi	306.262	440	.696	2.020	.134
	Toplam	309.074	442			
Ortalama Otantiklik	Gruplar arası	1.362	2	.681		
	Grup içi	232.044	440	.527	1.292	.276
	Toplam	233.406	442			

Tablo 16 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile algıladıkları SED arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür ($p>.05$).

Otantiklik ile ilgili çalışmalarda kişinin psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasının önemine değinilse de (Kernis ve Goldman, 2006), doğrudan sosyo ekonomik düzey ile otantikliğin ilişkisine odaklanan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ergenler üzerinde yapılan bir çalışmada otantikliğin iyi oluşu geliştirdiği, otonomi için gerekli olan temel psikolojik ihtiyaçlardan olan yetkinlik ve ilişki kurma ihtiyacını karşıladığı ve ihtiyaçların karşılanması ile iyi oluş arasındaki otantikliğin aracı rolü olduğu bulunmuştur (Thomaes, Sedikides, Bos, Hutteman ve Reijntjes, 2017). Otantikliğin kişinin psikolojik ihtiyaçlarının karşılanması ile ilişkili olduğu düşünüldüğünde, kişinin psikolojik ihtiyaçlarının fiziksel ihtiyaçlarının

giderilmesine göre daha öncelikli olduğu için SED ile otantiklik arasında anlamlı bir ilişki olmadığı yorumu yapılabilir.

4.16.Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puan, Durumluk Otantiklik Puanları ve Problem Çözme Becerisi Envanterinden Aldıkları Puanların Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları

Tablo 17.

Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeği ve OÖ alt ölçeklerinden Aldıkları Puanları ve Problem Çözme Becerisi Envanterinden Aldıkları Puanların Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1								
2	.761**	1							
3	.775**	.360**	1						
4	.097*	-.305**	-.141**	1					
5	.063	.040	.032	.047	1				
6	.193**	-.324**	.198**	-.362**	.011	1			
7	.082	.233**	.076	-.309**	-.040	.682**	1		
8	.230**	.283**	.225**	-.238**	.044	.338*	.403**	1	
9	.171**	.322**	.170**	-.374**	-.010	.892**	.922**	.532**	1

1=OÖ toplam, 2= OÖ, Kendine Yabancılaşma, 3= OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme, 4= OÖ, Otantik Yaşam, 5= Durumluk Otantiklik, 6=PÇE, Problem Çözme Yeteneğine Güven, 7= PÇE, Yaklaşma-Kaçınma, 8=PÇE, Kişisel Kontrol, 9=PÇE toplam puan

Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin OÖ toplam puanı ile PÇE toplam puanı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=.171$, $r<0.1$). OÖ toplam puan ile PÇE, alt boyutları olan Problem Çözme Yeteneğine güven ($r=.193$, $r<0.1$), Yaklaşma-Kaçınma ($r=.082$, $r<0.1$), Kişisel Kontrol ($r=.230$, $r<0.1$) arasında da pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin OÖ, toplam puanı ile durumluk otantiklikleri arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r=.063$, $r>0.5$).

Bulgular incelendiğinde OÖ, toplam puan ile OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu ($r=.761$, $r<0.1$), OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu ($r=.775$, $r<0.1$), OÖ, Otantik Yaşam boyutu ($r=.097$, $r<0.5$) arasında da pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur.

OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu ile PÇE, toplam puan arasında ($r=.311$, $r<0.1$) pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu ile PÇE, alt boyutları olan Problem Çözme Yeteneğine güven arasında negatif yönde ($r= -.324$, $r<0.1$), Yaklaşma-Kaçınma ($r=.233$, $r<0.1$) ve Kişisel Kontrol ($r=.283$, $r<0.1$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu ve OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($r=.360$, $r<0.1$) ; OÖ Kendine Yabancılaşma ile OÖ, Otantik Yaşam arasında negatif yönde ($r=-.305$, $r<0.1$) anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Öğrencilerin OÖ, Kendine Yabancılaşma Boyutu ile durumluk otantiklikleri arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r=.040$, $r>0.5$).

OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu ile PÇE, toplam puan arasında ($r=.170$, $r<0.1$) pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu ile PÇE, Problem Çözme Yeteneğine Güven alt boyutu arasında pozitif yönde yönde ($r= .198$, $r<0.1$); PÇE, Kişisel Kontrol alt boyutu ($r=.225$, $r<0.1$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu; Yaklaşma-Kaçınma ($r=.076$, $r>0.5$) arasında ise anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu ve OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($r=.360$, $r<0.1$) ; OÖ Dış Etkiyi Kabullenme Boyutu ile OÖ, Otantik Yaşam arasında negatif yönde ($r=-.141$, $r<0.1$) anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Öğrencilerin OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme Boyutu ile durumluk otantiklikleri arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r=.032$, $r>0.5$).

OÖ, Otantik Yaşam boyutu ile PÇE, toplam puan arasında ($r=-.374$, $r<0.1$) negatif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. OÖ, Otantik Yaşam boyutu ile PÇE, Problem Çözme Yeteneğine Güven alt boyutu arasında negatif yönde yönde ($r= -.362$, $r<0.1$); PÇE, Kişisel Kontrol alt boyutu arasında negatif yönde ($r=-.309$, $r<0.1$) anlamlı bir ilişkinin olduğu; Yaklaşma-Kaçınma arasında negatif yönde ($r=-.238$, $r<0.1$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. . OÖ, Otantik Yaşam boyutu ve OÖ, Kendine Yabancılaşma boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki ($r=-.305$, $r<0.1$); OÖ Otantik Yaşam boyutu ile OÖ, Dış Etkiyi Kabullenme boyutu arasında negatif yönde ($r=-.141$, $r<0.1$) anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Öğrencilerin OÖ, Otantik Yaşam boyutu ile durumluk otantiklikleri arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r=.047$, $r>0.5$).

Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, OÖ'den alınan puanlar ile PÇE'den alınan puanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu bulgu üniversite öğrencilerinin otantiklik puanları arttıkça problem çözme becerisinin de artması, problem çözme becerisi azaldıkça otantiklik puanlarının azaldığı şeklinde de yorumlanabilir.

Otantikliğin gelişimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında otantikliğin kişinin ilk yaşantıları, bu yaşantılara ilişkin sembolize farkındalığı ve diğer davranışları arasındaki uyum derecesi ile sağlandığı görölmektedir (Wood vd., 2008). Problem özme becerisi kişinin doğduğu andan itibaren karşılaştığı hemen her olayda ihtiyaç duyduğu bir beceridir. Kişinin karşılaştığı durumlarda kendi düşünce, davranış ve değerleri ve bulunduğu durumun gerektirdiklerinin uyumlu olmadığı durumlarda otantik davranışta bulunmanın kişi için bir problem haline gelebileceği düşünülebilir. Problem özme becerisi ve otantiklik arasındaki ilişkinin incelenmesinin kişinin sahip olmak istediği hayatta ihtiyaı olan becerileri geliştirmesine yardımcı olabileceği düşünülebilir. Alan yazın incelendiğinde doğrudan otantiklik ve problem çözme becerisi üzerine korelasyonel, deneysel, ilişkisel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışmanın mevcut bilgi birikimine katkıda bulunarak yapılacak başka çalışmalar için de kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir. Geliştirilebilir bir özellik olan problem çözme becerisi otantiklik özelliği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkisinin olması, bireylerin kendi gibi olma süreçlerinde karşılaştıkları birçok problemi çözme konusunda da becerilerini geliştirmiş olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu anlamda bireylerin problem çözme becerisini geliştirerek yaşamlarının değer ve amaçlarına uygun olarak, düşünce, duygu ve davranışlarını olduğu şekilde yaşamalarına imkan verebileceği düşünülebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin otantiklik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin arasındaki ilişki incelenmiştir. Aynı zamanda bu araştırmada öğrencilerin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar çeşitli demografik değişkenlere göre incelenmiştir. Bu sonuçlar ilgili bölümde ifade edilen sınırlılıklar çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Sonuçlar:

1. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar ile problem çözme envanterinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır
2. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile hissettikleri durumluk otantiklik arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki yoktur.
3. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile algıladıkları SED arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
4. Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Ölçeğinden Aldıkları Puanların Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

4.1. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeği toplam puanı ve ölçeğin alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme puanları ile cinsiyet değişkenleri arasında anlamlı bir ilişkinin bulunamamış, ancak ölçeğin otantiklik yaşam alt boyutu ile cinsiyet arasında kadınların lehine anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

4.2. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeği toplam puanı ve ölçeğin otantik yaşam ve kendine yabancılaşma alt boyutlarından alınan puanlar ile ebeveyn tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Otoriter ebeveyn tutumu olan öğrenciler ile demokratik ebeveyn tutumu olanlar arasında kendine yabancılaşma boyutunda otoriter ebeveyn tutumu olanların lehine; otantiklik ölçeğinden alınan toplam puan ve otantik yaşam alt boyutunda ise demokratik ebeveyn tutumu olanların lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur.

4.3. PDR bölümünde öğrenim gören öğrenciler ve diğer bölümlerde öğrenim gören öğrenciler ile otantiklik ölçeğinden alınan toplam puan, ölçeğin kendine yabancılaşma, otantik yaşam, dış kabullenme alt boyutlarından alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

4.4. Otantiklik ölçeği alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme ve otantiklik yaşam alt boyutu ile öğrencilerin kültür-sanat faaliyetlerine emek verme durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bulgulara göre kültür-sanat faaliyetlerine emek veren öğrencilerin OÖ kendine yabancılaşma, dış etkiyi kabullenme ve otantiklik ölçeğinden aldıkları toplam puanı kültür-sanat faaliyetlerine emek vermeyenlerden düşük, otantik yaşam boyutlarından aldıkları puanları yüksektir.

4.5. Otantiklik ölçeği alt boyutlarından olan kendine yabancılaşma ve dış etkiyi kabullenme ve otantiklik yaşam alt boyutu ile öğrencilerin günlük işlerden keyif alma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bulgulara göre günlük işlerden keyif alan öğrencilerin otantiklik ölçeği toplam puanı ve kendine yabancılaşma, dış etkiyi kabullenme bileşenlerinden aldıkları puanlar günlük işlerden keyif almayanlara göre düşük, otantik yaşam boyutlarından aldıkları puanları ise yüksektir.

4.6. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinin kendine yabancılaşma, dış etkiyi kabullenme bileşenlerinden alınan puanlar ve otantiklik ölçeği toplam puanı ile bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Otantikliğin otantik yaşam bileşeni ile öğrencilerin bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olma durumu arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bulgulara göre bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olan öğrencilerin otantiklik ölçeği toplam puanı ve ölçeğin kendine yabancılaşma, dış etkiyi kabullenme bileşenleri bir kulübe ya da öğrenci topluluğuna üye olmayan öğrencilere göre daha düşüktür.

4.7. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile sosyal medya için ayırdıkları zaman arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür.

4.8. Üniversite öğrencilerinin otantiklik ölçeğinden aldıkları puan ile spor için ayırdıkları zaman arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür($p>.05$).

Öneriler:

1. Okullarda PDR hizmetleri kapsamında öğrencilere problem çözme becerileri kazandırılabilir.
2. Öğrencilerin otantiklik puanları ile durumluk otantiklik puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu durum durumluk otantikliğinin deneyim örnekleme ile ölçülmemesinden kaynaklanabilir. Bundan sonraki araştırmalarda durumluk otantikliğinin deneyim örnekleme ile ölçülmesi önerilir.
3. Sonuçlar değerlendirildiğinde çalışmanın daha farklı örneklem gruplarında, nitel yöntemlerle araştırılması önerilir. Bu çalışmada özellikle üniversite öğrencilerinin sosyal medya ve spora ayırdıkları zamanların bu etkinliklere verdikleri önemi yansıtmıyor olabileceği söylenebilir.
4. Çalışmada kültür-sanat faaliyetlerine emek veren ve öğrenci topluluklarına üye olan öğrencilerin OÖ toplam puanı, OÖ, kendine yabancılaşma, OÖ, dış etkiyi kabullenme puanlarının vermeyenlere göre düşük olsa da OÖ otantik yaşam puanının yüksek olduğu görülmüştür. Bulgular otantik bir yaşamı tercih eden ancak otantik özellik göstermeyen üniversite öğrencileri için kültür-sanat faaliyetlerinin ve öğrenci topluluklarının ne denli önemli olduğunu göstermektedir. Üniversite öğrencilerine yönelik kültür-sanat etkinliklerinde, öğrenci topluluklarında benlik farkındalığını geliştirmeye dönük grup programları yapılması, iletişim eğitimleri planlanması, bu anlamda topluluk faaliyetlerinin üniversitelerin psiko-sosyal destek birimleriyle iş birliği yapması önerilir.
5. Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumunu artırabilmek için Rehberlik ve Psikolojik Danışma hizmetlerinin etkin bir şekilde yer verilmesi önerilir.

KAYNAKLAR

- Akin, A., ve Akin, U. (2014). Authenticity as a predictor of hope in Turkish University Students. *GESJ: Education Science and Psychology*, 2(28), 64–70.
- Anton, C. (2001). *Selfhood and authenticity*. New York, NY: Suny.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American psychologist*, 55(5), 469-479.
- Audrezet, A., De Kerviler, G., ve Moulard, J. G. (2018). Authenticity under threat: When social media influencers need to go beyond self-presentation. *Journal of Business Research*, 1-12.
- Baker, M. A., ve Kim, K. (2018). The role of language, appearance, and smile on perceptions of authenticity versus rapport. *International Journal of Hospitality Management*, 74, 171-179.
- Baumann, N., ve Kuhl, J. (2003). Self-infiltration: Confusing assigned tasks as self-selected in memory. *Personality and Social Psychology Bulletin*(29), 487-497. doi:10.1177/0146167202250916
- Baumrind, D. (1967). Child care practices anteceding three patterns of preschool behavior. *Genetic Psychology Monographs*, 75(1), 43-88.
- Berg, C. A., ve Sternberg, R. J. (1985). A triarchic theory of intellectual development during adulthood. *Developmental Review*, 5, 334–370.
- Bransford, J., ve Stein, B. S. (1984). *The IDEAL problem solver: A guide for improving thinking, learning, and creativity*. New York, NY: W. H. Freeman.
- Brown, K. W., ve Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(4), 822– 848.

- Bialystok, L. (2009). Being yourself: Identity, metaphysics, and the search for authenticity. Toronto: University of Toronto.
- Colvin, C. R., ve Block, J. (1994). Do positive illusions foster mental health? An examination of the Taylor and Brown formulation. *Psychological Bulletin*, 116, 3–20
- Creswell, J. W. (2017). Eğitim araştırmaları. *Nitel ve nicel araştırmanın planlanması, üretilmesi ve değerlendirilmesi*. (H. Ekşi, Çev.). İstanbul: Edam Eğitim.
- Corey, G. (2011). *Theory and practice of counseling and psychotherapy*. Cengage learning.
- Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), s. 227-68.
- DW, W. (1965). Ego integration in child development (1962). *The maturational processes and the facilitating environment*, 56-63.
- Eckert, P., 2003. Sociolinguistics and authenticity: elephants in the room. *J. Socioling.* 7(3), 392–397.
- Ekşi,H., Sayın, M., Çelebi, Ç.D. (2016).Üniversite öğrencilerinin özgeçililik ve otantiklik seviyelerinin arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 14(32), s. 79-102.
- Eracar, N. (2012). *Benliğin Bütünleşme Süreci ve Psikanalitik Açıdan Sanat*, 2. Ulusal Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Sempozyumu Konferans Metni, Bursa
- Eracar, N. (2013). Sözdten öte sanatla terapi ve yaratıcılık. *İstanbul: 3P*.
- Erickson, R. J. (1995). The importance of authenticity for self and society. *Symbolic Interaction*, 18, 121-144.
- Fleeson, W., ve Wilt, J. (2010). The relevance of Big Five trait content in behavior to subjective authenticity: Do high levels of within-person behavioral variability undermine or enable authenticity achievement? *Journal of Personality*, 78, 1353-1382.
- Goffman, E. ve Cezar, B. (2009). *Günlük yaşamda benliğin sunumu*. İstanbul: Metis.
- Goldman, B. M., ve Kernis, M. H. (2002). The role of authenticity in healthy psychological functioning and subjective well-being. *Annals of the American Psychotherapy Association*, 5, 18–20.

- Heppner, P. P. ve Peterson, C. H. (1982). The Development and Implications of a Personal-Problem Solving Inventory, *Journal of Counseling Psychology*, 29, 66–75.
- Heidegger, M. (1962). *Being and time*. New York: Harper ve Row.
- Hoang, T., Liu, J., Pratt, N., Zheng, V. W., Chang, K. C., Roughead, E., ve Li, J. (2018). Authenticity and credibility aware detection of adverse drug events from social media. *International journal of medical informatics*, 120, 157-171.
- Horney, K. (1951). *Neurosis and human growth*. London: Routledge.
- Isen, A. M., ve Means, B. (1983). The influence of positive affect on decision-making strategy. *Social Cognition*, 2, 18-31.
- Isen, A. M., Johnson, M. M., Mertz, E. ve Robinson, G. (1985). The influence of positive affect on the unusualness of word association. *Journal of Personality and Social Psychology*, 48, 1413-1426.
- Isen, A. M., Daubman, K. A. ve Nowicki, G. P. (1987). Positive affect facilitates creative problem solving. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 1122-1131.
- İlhan, T., ve Özdemir, Y. (2013). Otantiklik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(40), 142-153.
- Jonassen, D. (2003). Using cognitive tools to represent problems. *Journal of Research on Technology in Education*, 35(3), 362-381.
- Jongman-Sereno, K. P., ve Leary, M. R. (2016). Self-perceived authenticity is contaminated by the valence of one's behavior. *Self and Identity*, 15(3), 283-301. doi: 10.1080/15298868.2015.1128964
- Kahneman, D. (2016). *Hızlı ve Yavaş Düşünme*. (Deniztekin F. ve Deniztekin O. , Çev.). İstanbul: Varlık.
- Kashima, Y. (2000). Maintaining cultural stereotypes in the serial reproduction of narratives. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26 (5), 594-604.
- Karrebæk, M. S., Stæhr, A., ve Varis, P. (2015). Punjabi at heart: Language, legitimacy, and authenticity on social media. *Discourse, Context ve Media*, 8, 20-29.
- Kaya, N.(2018), *Fildişi Kuyu*, İstanbul:İthaki

- Keith, K. D. (2013). *Problem Solving*. *The Encyclopedia of Cross-Cultural Psychology*, 1041–1042. doi:10.1002/9781118339893.wbeccp434
- Kernis, M. H., Brown, A. C., ve Brody, G. H. (2000). Fragile self-esteem in children and its associations with perceived patterns of parent- child communication. *Journal of Personality*, 68, 225–252.
- Kernis, M. H. (2003,a). Author's response: Optimal self-esteem and authenticity: Separating fantasy from reality. *Psychological Inquiry*, 14(1), 83-89. doi: 10.1207/ 93 S15327965PLI1401_03
- Kernis, M. H. (2003,b). Toward a conceptualization of optimal self-esteem. *Psychological inquiry*, 14(1), 1-26.
- Kernis, M. H., ve Goldman, B. M. (2006). A multicomponent conceptualization of authenticity: Theory and research. *Advances in Experimental Social Psychology*, 38, 283-357. doi:10.1016/S0065-2601(06)38006-9
- Kierkegaard, S. *The Sickness Unto Death*. Princeton University Press, 1941.
- Kifer, Y., Heller, D., Perunovic, W. Q. E., ve Galinsky, A. D. (2013). The good life of the powerful: The experience of power and authenticity enhances subjective well-being. *Psychological Science*, 24(3), 280-288. doi: 10.1177/0956797612450891
- Knoll, M., Meyer, B., Kroemer, N. B., ve Schroeder-Abe, M. (2015). It takes two to be yourself: An integrated model of authenticity, its measurement, and its relationship to work-related variables. *Journal of Individual Differences*(36), 2151-2299. doi:10.1027/1614-0001/a000153
- Lakey, C. E., Kernis, M. H., Heppner, W. L., ve Lance, C. E. (2008). Individual differences in authenticity and mindfulness as predictors of verbal defensiveness. *Journal of Research in Personality*, 42, 230–238
- Leary, M. R. (2003). Interpersonal aspects of optimal self-esteem and the authentic self. *Psychological Inquiry*, 14, 52-54.
- Lenton, A., Bruder, M., Slabu, L., ve Sedikides, C. (2013). How does "being real" feel? The experience of state authenticity. *Journal of Personality*(81), 276-289.
- Lenton, A. P., Slabu, L., ve Sedikes, C. (2016). State Authenticity in Everyday Life. *European Journal of Personality*(30), 64-82. doi:10.1002/per.2033

- Leroy, H., Anseel, F., Dimitrova, N. G., ve Sels, L. (2013). Mindfulness, authentic functioning, and work engagement: A growth modeling approach. *Journal of Vocational Behavior*, 82(3), 238-247.
- Liang, M. Y. (2013). Rethinking authenticity: Voice and feedback in media discourse. *Computers and Composition*, 30(3), 157-179.
- Maslow, A. H. (1971). *The farther reaches of human nature*. New York: NY: Viking.
- Marsiske, M., ve Margrett, J. (2006). *Everyday Problem Solving and Decision Making. Handbook of the Psychology of Aging*, 315–342. doi:10.1016/b9-78-012101-2/64950-0173
- Markus, H. R., ve Kitayama, S. (2010). Cultures and selves: A cycle of mutual constitution. *Perspectives on Psychological Science*, 5, 420- 430.
- May, R. (1981). *Freedom and destiny*. New York: Basic Books.
- Negru, O. (2012). The time of your life: Emerging adulthood characteristics in a sample of Romanian high-school and university students. *Cognition, Brain, Behavior*, 16(3), 357.
- Newman, G. E., Bloom, P., ve Knobe, J. (2014). Value judgments and the true self. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(2), 203-16. doi: 10.1177/0146167213508791
- Nezlek, J. B. (2007). A multilevel framework for understanding relationships among traits, states, situations and behaviours. *European Journal of Personality*, 21, 789–810.
- Novick, L. R. (2006). Problem Solving, Psychology of. *Encyclopedia of Cognitive Science*. doi:10.1002/0470018860.s00597
- Gagne, R. M. (1959). Problem solving and thinking. *Annual Review of Psychology*, 10, 147e172.
- Goffman, Erving (2009) *Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu*, Çev. Barış Cezar. Ankara: Metis Yayınları.
- Gino, F., Kouchaki, M., ve Galinsky, A. D. (2015). The moral virtue of authenticity: How inauthenticity produces feelings of immorality and impurity. *Psychological Science*, 26(7), 983-996. doi: 10.1177/0956797615575277

- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2013). *Multivariate data analysis*. London: Pearson Education Limited.
- Reinecke, L., ve Trepte, S. (2014). Authenticity and well-being on social network sites: A two-wave longitudinal study on the effects of online authenticity and the positivity bias in SNS communication. *Computers in Human Behavior*, 30, 95-102.
- Robins, R. W., ve John, O. P. (1997). The quest for self-insight: Theory and research on accuracy and bias in self-perception. In R. Hogan, J. A. Johnson, ve S. R. Briggs (Eds.), *Handbook of personality psychology* (pp. 649–679). New York: Academic.
- Rogers, C. R. (1961). *On becoming a person: A therapist's view of psychology*. London: Constable.
- Ryan, R. M. (1993). Agency and Organization: Intrinsic Motivation, Autonomy, and the Self in Psychological Development. *Developmental perspectives on motivation*, 40(1).
- Ryan, R. M., ve Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.
- Ruscio, A. M., ve Amabile, T. M. (1999). Effects of instructional style on problemsolving creativity. *Creativity Research Journal*, 12, 251-266.
- Sartre, J. P. (1971). *Being and nothingness*. New York: Bantam Books.
- Santrock, J. W. (2017). *Yaşam boyu gelişim* (G. Yüksel, Çev. Ed.) içinde. Ankara: Nobel Akademik.
- Savaşır, İ ve Şahin, N. H. (1997). Bilişsel-Davranışçı Terapilerde Değerlendirme: Sık Kullanılan Ölçekler, Ankara: Türk Psikologlar Derneği, No: 9.
- Scott, D. M. (2015). *The new rules of marketing and PR: How to use social media, online video, mobile applications, blogs, news releases, and viral marketing to reach buyers directly* (5th ed.). John Wiley ve Sons.
- Schlegel, R. J., Hicks, J. A., ve Arndt, J. v. (2009). Feeling like you know who you are: Perceived true self-knowledge and meaning in life. *Personality and Social Psychological Science* (96), 473-490. doi:10.1037/a0014060
- Sedikides, C., Slabu, L., Lenton, A., ve Thomaes, S. (2017). State authenticity. *Current Directions in Psychological Science*, 26(6), 521-525.

- Snyder, M., ve Cantor, N. (1980). Thinking about ourselves and others: Self-monitoring and social knowledge. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39 (2), 222-234.
- Sheldon, K. M., ve Elliot, A. J. (1998). Not all personal goals are personal: Comparing autonomous and controlled reasons as predictors of effort and attainment. *Personality and Social Psychology Bulletin* (24), 546-557. doi:10.1177/01461672982
- Sheldon, K. M., Ryan, R. M., Rawsthorne, L. J., ve Ilardi, B. (1997). Trait self and true self: Cross-role variation in the Big-Five personality traits and its relations with psychological authenticity and subjective well being. *Journal of Personality and Social Psychology* (73), 1380-1393.
- Sherman, R.A., Nave, C.S., ve Funder, D.C. (2012). Properties of persons and situations related to overall and distinctive personality-behavior congruence. *Journal of Research in Personality*, 46, 87-101.
- Shute, V. J., Wang, L., Greiff, S., Zhao, W., ve Moore, G. (2016). Measuring problem solving skills via stealth assessment in an engaging video game. *Computers in Human Behavior*, 63, 106-117.
- Slabu, L., Lenton, A. P., Sedikides, C. ve Bruder, M. (2014). Trait and state authenticity across cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 45(9), 1347-1373. doi: 10.1177/0022022114543520
- Sutherland, L. A. (2020). The ‘Desk-Chair Countryside’: Affect, authenticity and the rural idyll in a farming computer game. *Journal of Rural Studies*, 78, 350-363.
- Şahin, N., Şahin, N. H. ve Heppner, P. P. (1993). Psychometric Properties of the Problem Solving Inventory in a Group of Turkish University Students, *Cognitive Therapy and Research*, 4 (17), 379–396.
- Tanner, J. L. (2006). *Recentering During Emerging Adulthood: A Critical Turning Point in Life Span Human Development*. In J. J. Arnett ve J. L. Tanner (Eds.), *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* (p. 21–55). American Psychological Association.
- Taylor, S. E., ve Brown, J. D. (1988). Illusion and well-being: A social psychological perspective on mental health. *Psychological Bulletin*, 103, 193–210.

- Thomaes, S., Sedikides, C., Bos, N., Hutteman, R., ve Reijntjes, A. (2017). Happy to be “me?” Authenticity, psychological need satisfaction, and subjective well-being in adolescence. *Child Development*, 88(4), 1045-1056.
- Trepte, S., ve Reinecke, L. (2011). The social web as a shelter for privacy and authentic living. In S. Trepte ve L. Reinecke (Eds.), *Privacy online: Perspectives on privacy and self-disclosure in the social web* (pp. 61–73). Heidelberg: Springer.
- Wharton, A. S. (1999). The psychosocial consequences of emotional labor. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 561, 158-176.
- Wood, W., Christensen, P. N., Hebl, M. R., ve Rothgerber, H. (1997). Conformity to sex-typed norms, affect, and the self-concept. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 523- 535.
- Wood, A. M., Linley, P. A., Maltby, J., Baliousis, M., ve Joseph, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the Authenticity Scale. *Journal of Counselling Psychology* (55), 385-399.
- Wood, A. M., Linley, P. A., Maltby, J., Baliousis, M., ve Joseph, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization, and the development of the Authenticity Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 55, 385–399.
- Winnicott, D. W. (1965). *The maturational processes and the facilitating environment*. New York: International Universities.
- Winnicott, D. W. (1968). La schizophrénie infantile en termes d’échec d’adaptation. *Recherches*, 2, 27-31.
- Wild, J. (1965). Authentic existence: A new approach to "value theory." In J. M. Edie (Ed.). *An invitation to phenomenology: Studies in the philosophy of experience* (pp. 59—78). Chicago: Quadrangle Books.
- Yalom, I. D. (1980). *Existential psychotherapy*. New York: Basic Books.
- Zheng, S., Sun, S., Huang, C., ve Zou, Z. (2019). Authenticity and subjective well-being: The mediating role of mindfulness. *Journal of Research in Personality*, 84, 103900.

EKLER

EK 1

Değerli öğrenci,

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinde problem çözme becerilerinin farklı değişkenlerle olan ilişkisini incelemektir. Bu kapsamda aşağıda KBF, OÖ ve PÇE verilmiştir. Sizden istenen ilgili alanları okuyarak size en uygun cevabı seçip işaretlemenizdir. Araştırmanın değeri ve başarısı tümüyle sizin katılımınıza bağlıdır. Araştırma sonuçlarıyla ilgili bilgi edinmek isterseniz araştırmacıya ulaşabilirsiniz.

Katkınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

Selma Tekin

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİ FORMU (KBF)

1. Ad- Soyad (isteğe bağlı) :

2. Yaşınız:

3. Cinsiyetiniz: Kadın ☐ Erkek ☐

4. Üniversite: Bölüm/Program:

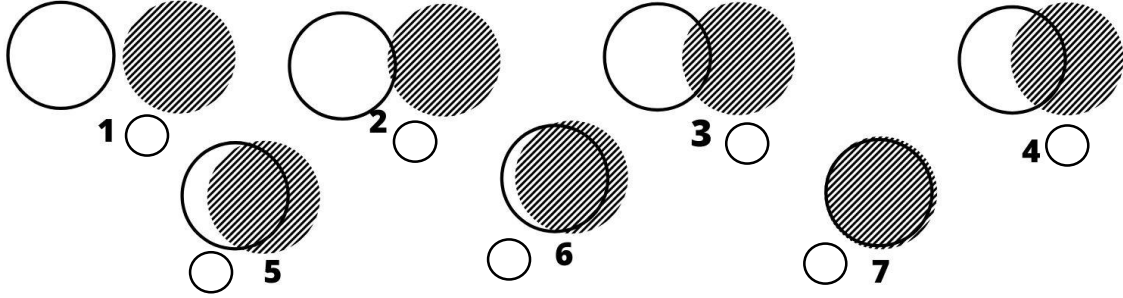
5. Toplumun genelini dikkate aldığınızda sosyo-ekonomik düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?

Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek ☐

6. Yaşamınızın büyük kısmını geçirdiğiniz yerleşim birimi:

Köy ☐ İlçe ☐ Şehir ☐ Büyükşehir ☐

7. Aşağıdaki çemberlerden içi boş olan şu anda nasıl hissettiğinizi, içi tırtıklı olan ise gerçekte olan kendinizi temsil etmektedir. Gerçekte olduğunuz ve şu an hissettiğiniz kendiniz arasında hiçbir farklılığın olmaması 7. Seçeneği, gerçekte olduğunuzdan tamamen başka hissettiğiniz durum ise 1. Seçeneği temsil etmektedir. Bu bilgilere göre şu anki durumunuzu en çok tanımlayan seçeneği işaretleyiniz.

8. Anne-babalar çocuklarını yetiştirirken farklı tutumlara sahiptir. Bu tutumlar genel olarak 4 başlık altında toplanabilmektedir. Aşağıda verilen anne-baba tutumlarından sizin anne-babanızın tutumuna en yakın olanı lütfen işaretleyiniz.

- ☐ a) Demokratik anne-baba (Çocuklarını bağımsız olmaya teşvik eder, yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirirler. Sözlü iletişime izin verirler. Çocuğa karşı sıcak ve ilgilerini hissettirirler.)
- ☐ b) Otoriter anne-baba (Çocuklarını kontrol ederler, katı kurallar koyarlar ama çocuklarını dinlemezler. Çok az sözlü iletişime olanak verirler.)
- ☐ c) Hoşgörölü anne-baba (Çocuklarıyla çok yakından ilgilenir ama onlardan pek bir şey istemez, pek kural koymaz. Çocuklarının her istediklerini yapmalarına izin verirler.)
- ☐ d) İhmalkar anne-baba (Çocuğun yaşamıyla son derece ilgisizdir. Çocuklarına yaşamlarının diğer yönleri çocuklarından daha önemli gibi hissettirirler.)

8. Sosyal medya için ortalama olarak günde ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

- ☐ a) 0-60 dk ☐ b) 61 dk-120 dk ☐ c) 121 dk-180 dk ☐ d) 181 dk-240 dk
- ☐ e) 241 dk-300 dk ☐ f) 301dk-360 dk ☐ g) 360 dk +

9. Kendi ilginiz sebebiyle emek verdiğiniz (kültürel-sanatsal) bir alan var mı?

- yazı yazmak, blog yazmak, video için içerik üretmek, heykel-seramik yapmak, karikatür yapmak, bir enstrüman çalmak, resim yapmak, şiir yazmak, dans etmek, oyunculuk yapmak, fotoğraf- video çekmek vb.

Evet ☐ Hayır ☐

10. Günlük yaşamınızda uğraşmaktan mutlu olduğunuz etkinlikler (yemek yapmak, pasta yapmak, örgü örmek, ev işi yapmak, dekorasyon ile ilgilenmek vb.) var mı?

Evet ☐ Hayır ☐

11. Spor için ortalama olarak haftada ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

- ☐ a) 0-60 dk ☐ b) 61 dk-120 dk ☐ c) 121 dk-180 dk ☐ d) 181 dk-240 dk
☐ e) 241 dk-300 dk ☐ f) 301dk-360 dk ☐ g) 360 dk +

12. Bir klübe ya da öğrenci topluluğuna aktif katılım gösteriyor musunuz? (Müzik Topluluğu, Dağcılık Topluluğu, Tiyatro Topluluğu, Spor Klübü, kendi alanınızla ilgili öğrenci topluluğu vb.)

Evet ☐

Hayır ☐

EK 2

OTANTİKLİK ÖLÇEĞİ (OÖ)*

Aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuduktan sonra kendinizi 1 ile 7 arasında derecelendirin.

1- beni hiç tanımlamıyor, 7- beni tamamen tanımlıyor.

İfadelerin karşısındaki uygun rakamı daire içine alarak işaretleyiniz.

<i>Hiç</i>		<i>Orta düzeyde</i>				<i>Tamamen</i>					
1	2	3	4	5	6	7					
1	Kişinin kendisi olmasının popüler olmasından daha iyi olduğunu düşünüyorum.				1	2	3	4	5	6	7
2	Gerçekten içimde ne hissettiğimi bilmiyorum.				1	2	3	4	5	6	7
3	Başkalarının görüşlerinden çok fazla etkilenirim.				1	2	3	4	5	6	7
4	Genellikle başkalarının bana yapmamı söyledikleri şeyleri yaparım.				1	2	3	4	5	6	7
5	Her zaman başkalarının benden beklentilerini yerine getirmem gerektiğini hissedirim.				1	2	3	4	5	6	7
6	Diğer insanlar (başkaları) beni çok etkiler.				1	2	3	4	5	6	7

...

EK 3

PROBLEM ÇÖZME ENVANTERİ (PÇE) †

Aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuduktan sonra kendinizi 1 ile 6 arasında derecelendirin. Sözü edilen problemler kendini karamsar hissetme, arkadaşlarıyla geçinememe, bir mesleğe yönelip yönelmeme ya da boşanıp boşanmama gibi karar vermesi zor konularda hepimizin başına gelebilecek türden sorunlardır.

Lütfen soruları verilen sorunlarla karşılaştığınızda ne sıklıkla böyle davrandığınızı düşünerek cevaplandırın.

1. Her zaman böyle davranırım,
2. Çoğunlukla böyle davranırım,
3. Sık sık böyle davranırım,
4. Arada sırada böyle davranırım,
5. Ender olarak böyle davranırım,
6. Hiçbir zaman böyle davranmam

İfadelerin karşısındaki uygun rakamı daire içine alarak işaretleyiniz.

		Her Zaman				Hiçbir Zaman	
		1	2	3	4	5	6
1	Bir sorunu çözmek için kullandığım çözüm yolları başarısız ise bunların neden başarısız olduğunu araştırmam.	1	2	3	4	5	6
2	Zor bir sorunla karşılaştığımda ne olduğunu tam olarak belirleyebilmek için nasıl bilgi toplayacağımı uzun boylu düşünmem.	1	2	3	4	5	6
3	Bir sorunumu çözmek için gösterdiğim ilk çabalar başarısız olursa o sorun ile başa çıkabileceğimden şüpheye düşerim.	1	2	3	4	5	6
4	Bir sorunumu çözdükten sonra bu sorunu çözerken neyin işe yaradığını, neyin yaramadığını ayrıntılı olarak düşünmem.	1	2	3	4	5	6
5	Sorunlarımı çözmeye konusunda genellikle yaratıcı ve etkili çözümler üretebilirim.	1	2	3	4	5	6
6	Bir sorunumu çözmek için belli bir yolu denedikten sonra durur ve ortaya çıkan sonuç ile olması gerektiğini düşündüğüm sonucu karşılaştırırım.	1	2	3	4	5	6

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Ölçme Değerlendirme Etik Alt Çalışma Grubu

Sayı : 91610558-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 06.04.2020 tarihli ve E.47408 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile göndermiş olduğunuz, Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Selma TEKİN'in, Prof. Dr. Galip YÜKSEL'in danışmanlığında yürüttüğü "*Üniversite Öğrencilerinin Otantiklik Düzeyleri ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*" adlı tez çalışması ile ilgili konu Kurulumuzun 07.04.2020 tarih ve 04 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Kurul Başkanı

Araştırma Kod No: 2020-254

Ek: 1 Liste

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...